

DARBININKAS

MASKVOJ IR WASHINGTONE

Chruščiovo ir Kennedy skirtingi keliai į vienybę:
smurtas ir išsiaiškinimas

Pereitą savaitę buvo mažiau diplomatinių susirėmimų tarp Rytų ir Vakarų, — tik užkulisinės derybos dėl JT gen. sek-

retoriaus, — daugiau pastangų stiprinti savo pozicijas viduje. Ir tai žymu abiejose pusėse.

Chruščiovas savo poziciją stiprina partijos 22 kongrese Maskvoje. Stiprina dviem keliams nistam įprastais keliais: puliti ir naikinti savo tikrus ar tariamus priešus, žadėti laimėjimus, kuriuos ateity duosianti jo linija.

Vakarų pusė pajuto nesutarimą tarp artimiausių sąjungininkų labiau nei anksčiau. Teko atsaukti net Londono konferenciją, kuri turėjo suderinti nuomones dėl derybų su Maskva Berlyno ir Vokietijos klausimais. Buvo aišku, kad beprasme konferencija, kada Amerika ir Anglija yra vienos nuomonės už nuolaidų kelią, Vokietija prieš nuolaidas, o Prancūzija ir prieš pačias derybas su Maskva. Tačiau vienybei atstatyti Kennedy pasirinko priešingą kelią nei Chruščiovas: **ėmėsi ne sąjungininkus kaltinti ir sunaikinti, bet priartėti prie jų savo nusistatymais.** Baltieji Rūmai ir valstybės departamentas atsiribojo nuo tos politikos, kuri artėja į appeasementą ir kurią skelbė Stevensonas, Mrs. Roosevelt ir vadovaujantieji demokratų senatoriai. Būtent, Baltieji Rūmai pasisakė prieš kom. Kinijos priėmimą ir J. Tautas; valstybės departamentas prieš Vokietijos demilitarizavimą ar atominių ginklų iš ten atitraukimą. Tokis Amerikos žygis turėjo pagerinti pasitikėjimą Vokietijoje ir Prancūzijoje. Anglija savo ruožtu pasiūlė Vakarų ministrų konferenciją pačiame Paryžiuje.

Tokioje savų pozicijų stiprinimo atmosferoje tenka sekėti ir kitus dienos įvykius abiejose pusėse.

Valstybės departamentas paaiškino:

AMERIKA NESIRENGIA NUSISTATYMO LIETUVOS REIKALU PAKEISTI

Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas ir Vliko pirmininkas A. Trimakas spalio 19 lankėsi valstybės departamente.

Valstybės departamentas patikino, kad jam yra gerai suprantamas Lietuvos laisvės bylos jautrumas ir mūsų žmonių siejimosi jos ateitimi ir likimu. Šiuo metu JAV nesiruošia savo ligišiolinio nusistatymo Lietuvos atžvilgiu keisti, nei jį svarstyti. JAV vyriausybė esanti nuomonės, kad kolonializmas turėtų būti panaikintas visur, taigi ir Lietuvoje, ir lietuvių tautai turėtų būti leista pasinaudoti savo teise laisvai apsispręsti dėl ateities.

Kadangi Vakarami nieko nėra šia prasme padarę, mūsų atstovai prašė JAV vyriausybę imtis iniciatyvos ne vien vakarų Berlyno laisvei ginti, bet visos rytų Europos, taigi ir Lietuvos, nepriklausomybei atstatyti (Elta).

KĄ DARO DIDŽIAUSIU ATPIRKIMO OŽIU

Chruščioviui, davus toną partijos suvažiavime kaltinti 1957 kaltininkus — Malenkova, Kaganovičų, Molotova, Vorosilova, Šepilova, jo šalininkai kritiškai griežtino iki reikalavimo išmesti iš partijos. Mikojanas, ministerio pirm. pavaduotojas, labiausiai puolė Molotova. Esą kiti išpažinė savo klaidas, o Molotovas ne. Vienoje žurnalistų klausiamas, Molotovas pareiškė nieko dabar į kaltinimus neatkysiąs, gal kada vėliau.

KONGRESO rengimo komitetas: R. Valatka, O. Uznienė, J. Medonis, H. Shields šaulytė

JAUNIMO būrelis Federacijos kongrese; iš k. į d.: Rimas Zukauskas, Kazys Jankauskas, Alvydas Bičiūnas, Virginija Petrauskaitė, Algis Bubiys, Antanina Čiunkaitė, Saulius Damašius, Indrė Damašytė, Arūnas Udrys, Viktorija Čiunkaitė, Nijolė Jaškulytė.

L. R. katalikų Federacijos kongresas Detroite

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos 36-sis kongresas buvo suauktas spalio 21-22 Detroite, Leland viešbutyje. Buvo susirinkę apie 60 atstovų ir per 100 svečių. Kongresą pradėjo R. Valatka, kongresui rengti komiteto pirmininkas. Prezidiumą sudarė Pr. Polteraitis, dr. V. Manelis, El. Juknevičienė, sekretoriata — V. Gražulis, B. Miniataitė ir H. Šaulytė - Shields. Išklausius gausių sveikinimų, daugiausia raštu, praejusiu dvejų metų veiklos apžvalgą pateikė dvasios vadas prel. Pr. Juras, pirm. A. Masionis, sek. kun. V. Dabušis, išd. kun. L. Jankus, išdo globėjas Pr. Vainauskas. Dainavos stovyklas — Br. Polikaitis ir dr. A. Damašius. Pranešimai buvo neilgi, nes iš anksto ištaisai atspausdinti leidinyje

Federacijos nauja valdyba bus Chicagoj

“Mūsų Darbai”, kurie apima ir 1959 metų kongreso New Yorke darbus. Po pietų pertraukos sekė katalikiškųjų centrinių organizacijų pranešimai ir diskusijos. Pranešimuose ir diskusijose konstatuota, kad pasukutiniaus laikais yra sumažėjęs lietuviškųjų parapijų domėjimasis Federacijos darbu ir bendradarbiavimu. Iš 100 su viršum parapijų nuosirdžios paramos tėra susilaukta iš septynių. Joms išreikšta gili padėka.

Pirmoji kongreso diena, spalio 21, šeštadienis, pradėta pamaldomis Dievo Apsvaizdos bažnyčioje. Mišias aukojo dvasios vadas prel. Pr. Juras. Antrąją dieną, spalio 22, sekmadienį,

mišias aukojo J. E. vysk. V. Brizgys, pamokslą pasakė kun. P. Patlaba. Pamaldos buvo šv. Antano lietuvių bažnyčioje. Žmonių buvo labai gausu, vos besutilpo bažnyčioje. Pamaldų metu giedojo Detroito lietuvių choras, vadovaujamas A. Maiteikos. Sīs choras taip pat užbaigė kongresą, sugiedodamas Maldą už tėvynę, Zuvusiem kariam, Lietuvai brangi ir Apsaugok Aukščiausias.

Antros dienos iškilmingame popiefiniame posėdyje ilgesni žodį tarė vysk. V. Brizgys, paskaitas skaitė Pr. Vainauskas ir dr. A. Sužiedėlis. Vysk. V. Brizgys kalbėjo apie komunizmo ir katalikybės kovą šiais laikais ir lietuvių katalikų uždavinius toje kovoje. Pr. Vainauskas nušvietė katalikybės ir apskritai tikėjimo persekiojimą Lietuvoje. Dr. A. Sužiedėlis palietė organizacijos sudėties (struktūros) ir veiksmo (tikslų) santykį nurododamas, kaip pirminis tikslas gali būti išleistas iš akių, susirūpinus tik-

tai organizacijos išlaikymu.

Rezoliucijose, kurias perskaitė Br. Polikaitis, pageidauta daugiau kreipti dėmesį į jaunimą, prašyti Kunigų Vienybės instrukcijų ir paraginimo lietuviškajai katekizacijai, o parapijų klebonų — talkos Federacijos skyriam gaivinti bei kurti naujiem; skelbti kasmet katalikiškos spaudos savaitę, ateityje šaukti platesnio masto Federacijos kongresus ir apskritųjų suvažiavimus, paverčiant juos lietuvių katalikų dienomis JAV, o eiliniam klausimam svarstyt dažniau šaukti Federacijos tarybos posėdžius; remti Alto darbą Lietuvai laisvinti ir Balfo šalpos darbą.

Naujon Centro Valdybon išrinkti: prel. Ig. Albavičius, dr. Adolfas Damašius, prel. Pr. Juras, Kazys Kleiva, Viktorija Leonė, kun. Petras Patlaba, inž. Antanas Rudis, dr. Kazys Sidlauskas, dr. Vladas Šimaitis ir Leonardas Šimutis. Dviem kandidatam gavus lygial balsų, bet prel. Pr. Juriu atsisakius, liko 10, kiek yra numatyta įstatuose. Visi išrinktieji, išskyrus dr. A. Damašų (Detrotas), yra Chicagoje.

Kongreso išvakarėse, spalio (nukelta į 6 psl.)

RUSK: DERĖSIMĖS, NES JAUČIAMĖS STIPRŪS

Valstybės sekretorius Dean Rusk spalio 22 televizijoje kalbėjo, kad Vakaram nėra ko baimintis kalbėtis su Maskva. Tai daroma ne iš baimės ir ne iš silpnumo pajautimo, bet priešingai — iš savo diploma-

tinio ir karinio pranašumo pajautimo. Tai žino Chruščiovas, tačiau turėtų žinoti ir plačiau pasaulis.

Rusk pareiškimas laikomas atsakymu į Prancūzų nenorą dabar su Maskva derėtis. Lai-

koma atsakymu taip pat į vidaus kritiką, kad derybos veda į appeasementą.

Mongoliją priims

Nacionalinė Kinija, Amerikos spaudžiama, sutiko susilaikyti nuo veto Saugumo Taryboje Išorinei Mongolijai. Amerika už Mongolijos priėmimą nori pirktis Mauretanojios priėmimą, nors Mongolija sykiu su kom. Kinija dalyvavo kovose prieš J. Tautas Korejoje — pasiuntė 5,000 karių.

AMERIKOS PAGALBA

Valstybės sekr. Rusk paskelbė, kad Jugoslavija gaus paramos, nežiūrint į jos laikyseną Belgrado konferencijoje. Spalio 24 atvyks į Baltuosius Rūmus paramos prašyti ir Britų Guinejos min. pirm. Cheddi B. Jagan, prokomunistas. Washing tonas pasiryžęs duoti ir jam, kad neitų į Maskvą pinigų prašyti. Televizijoje jis pareiškė, kad ims pinigus iš visur, kur tik gaus.

Jei duodam Titui, kodėl neduoti ir Nkrumah

Prezidentas Kennedy paskyrė specialią misiją į Ghaną patikrinti, ar remtina yra Ghanos Volta upės užtvanka. Ghanos režimas vis stipriau susiriša su Maskva. Amerika buvo numaciūs anksčiau duoti pusę išlaidų tai užtvankai, kuri atsieis apie 300 mil.

VOKIETIJOJE

Bonnoje kancleris Adenaueris raštu pasižadėjo pasitraukti iš kanclerio pareigų 1963 vasarą, ir tada jas perims pavaduotojas Erhardas. “Laisvųjų demokratų” partija iš 18 ministrų gaus 5, kitose bus krikščionių demokratų bloko ministrai. Kova eina dėl užsienių reikalų ministerio. Adenaueris nori išlaikyti Brentano, Mende nori, kad jis būtų pakeistas ligišioliniu vidaus reikalų ministru Schroederiu ar Kiesingeriu, kuris yra parl. užsienių kom. pirmininkas.

KO NIKITA NORI, ŠAUKDAMAS TAIP APIE SAVO PRIEŠININKUS

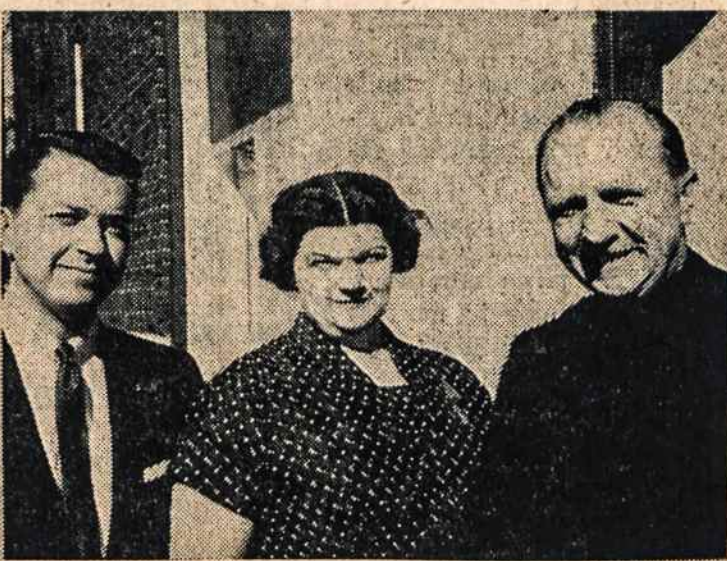
Mažoji Albanija, 1,6 mil. gyventojų kraštas, valdomas griežto komunistinio režimo, kuriam vadovauja Gen. Enver Hoxha, dabar dėmesio centre. Spalio 17 savo kalboje partijos kongrese Chruščiovas pasirinko Albaniją savo puolimų taikiniu — kaltino, kad Albanijos komunistai esą senos Stalino linijos, “asmenybės garbinimo” šalininkai. (Visur kabina Hoxha paveikslus, ne Chruščiovo). Albanijos komunistų pusėje atsistojo kom. Kinijos min. pirm. Chou En-lai. Neminėdamas net Albanijos vardo, kvietė tarpusavio nesupratimus aiškintis ir nekelti viešumon. Bet Chruščiovo šalininkai, tarp jų ir europinių komunistų atstovai, ir toliau palaikė kaltinimus Albanijai. Penktadienį patys Albanijos komunistai per radiją paskelbė kaltinimus Chruščioviui — apšaukė jį antimarksistu, o su Albanijos komunistais einą išvien ir Rusijos komunizmui ištikimi nariai, ir kom. Kinija ir “viso pasaulio” komunistai. Tap kalbėjo Albanijos komunistų lūpom iš tikrųjų Kinijos komunistai, kurie Albanijoje pakeitė specialistus iš Maskvos. Kinija, pati badaudama, Albanijai skiria sumas, didesnes negu anksčiau Maskva.

Aiškinama, kad kaltinimais Albanijos komunistam Maskva siekė atsiskaityti su Kinijos komunistais, kaip kaltinimais Malenkoviui, Kaganovičiui, Moloto-

vui, Šepilovui ir kt. siekė su duoti smūgį viduje esančiai opozicijai, norinčiai Stalino linijos.

FEDERACIJOS kongreso dalyviai šv. Antano bažnyčioje pamaldose.

KUN. J. STANEVICIUS, šv. Antano parapijos klebonas, R. Boris — Lietuvos vyčių pirmininkas ir H. Shields — šaulytė vyčių veikėja Federacijos kongrese.

AMERIKOS PIRMAS PASIPRIEŠINIMAS BERLYNE

Amerikos diplomatinės misijos atstovas E. Allan Lighthter jr. spalio 22 buvo rytų Berlyno milicijos sulaukytas, kai vyko automobilis į rytų Berlyną ir atsiskak rodyti savo dokumentus, kol nebus pakviestas sovietų karininkas. Tada Amerikos karo policijos devyni vyrai, paruoštais ginklais, įžygiavo į rytų Berlyną ir pravelė kelią savo atstovui. Savo atlikę vėl sugrįžo. Kai antru kartą pat dieną pareigūnas vyko į rytų Berlyną, milicija vėl sulaukė. Ir antru kartu Amerikos karo policija įžygiavo ir jam

— Vokietija spalio 21 nuleido pirmą po karo savo povandeninį laivą.

padarė laisvą kelią toliau važiuoti. Trečiu kartu vykstantį milicija jau nekludė.

Vokietija siūlo:

Vokietijos vyriausybė pasiūlė, kad derybose su Maskva dėl Berlyno Vakarai reikalautų neutralaus koridoriaus iš vakarų Berlyno iki vakarų Vokietijos.

— Miami yra 60,000 pabėgėlių iš Kubos. Tebeatbėga per savaitę iki 1,000. Kilo vietinių neegrų nepasitenkinimas, kad jiem darbus atima. Pusė atbėgėlių gyvena iš visuomenės paramos.

JUOSTA APLINK ŽEMĖ

Amerikos aviacija Kalifornijoje paleido raketą su varinių vielikių siuntiniu ir 2,100 mylių aukštį. Tos vielikės yra trigubai plonesnės už žmogaus plauką ir arti 2 cm. ilgio. Jų esą 150 milijonų. Vielikės, atsipalaidavusios iš indo, su kuriu patenka į minėtą aukštį, susiklostys per porą mėnesių taip, kad susidarys juosta aplink visą žemę — 5 mylių pločio. Juosta eina per ašigalius. Laukiama, kad tos vielikės bus antenos iš žemės leidžiamam radijo signalam. Išsilaukys 3-7 metus. Dėl šio žygio protestus sukėlė astronomai, o Sovietai irgi paskelbė, kad Ameriką užteršė erdves.

Per metus pasiųsdavo 30,000 - 40,000 siuntinių. Vidutinis siuntinys siuntėjui 1957 atsiėdavo 54 dol. Tankel iš kompanijos emė savaitinio atlyginimo 315 dol., jo žmona 182 dol. savaitė.

Tokių kompanijų, kurios verčiasi siuntiniais ir turi Sovietų igaliojimus priimt maito mokesčių, yra šešios.

Londone palaidota 80.000 žmogaus draugų

Tasai "netikras" karas žmogaus draugams šunims ir katoms buvo tikros skerdynės. Įsakymas draudė į priešlėktuvinės slėptuves su savim gabentis šunis ir kates. Jų savininkams buvo tikra sąžinės kančija: liktis su jais kambaryje drauge, kai kaukia sirenos, ir rizikuoti drauge žūti vien iš draugystės gyvuliams, ar paklikti juos vienus ir slėptuvėje drebėti dėl jų likimo. Nugąlėjo žmogaus egoizmas: naminiai gyvuliai turėjo būti paaukoti, kad žmogus išliktų gyvas. Speciali įstaiga pasisiūlė be skausmo nužudyti tuos gyvulius ir juos tinkamai palaidoti. Kiek šunų ir kačių tokiu būdu žuvo, statistika nesako, tačiau vistiek buvo baisios žudynės: tik vieną naktį Londone buvo palaidota 80.000 keturkojų žmogaus draugų. Gyvulių globos draugijos šias žudynes priskyrė Hitlerio nusikaltimam prieš žmoniškumą.

"Netikras" karas skatino visokius išradimus maitinimosi srityje, nes maistas buvo smarkiai normuotas, o juodosios rinkos nebuvo. Kažkoks Mister Brown paskelbė suradęs sistemą, kaip sutaupyti ant duonos tepamą sviestą ar margariną. Pagal jo receptą, sviestu apteptą (žinoma, labai plonai) duoną reikia dėti į burną taip, kad apteptoji dalis rastųsi ant liežuviu, o ne prie gomurio. Tokiu būdu liežuvis greičiau pajunta skonį, labiau sužadina mos seilės, geriau virškinama ir mažiau reikia sviesto. Kažkoks kitas, irgi Brown, sušaukė spaudos konferenciją, norėdamas paaiškinti tautai, kad jis jau keli mėnesiai maitinasi tik žolėmis, kurių prisirauja golfo aikštėse. Esą žolė labai skani ir maistinga. Pasiziūrėjus į jį patį, atrodė tikrai, kad jis nebadauja: storas, riebus. Deja, sekėjų nerado.

"Netikras" karas labai suartino abiejų lyčių jaunimą, kai uniformuoti "girls" ir "boys" tiesiog metėsi vieni kitiems į glėbius. Tiek atsirado nelega-

Kai Hitleris snaudė, o Stalinas keikė (2)

lių šeimos "židinių", kad vieną gražią dieną valdžia nutarė duoti kario pašalpą ir "neteisetom" žmonom, lygiai kaip ir teisėtom, tačiau su viena sąlyga: "židiny" turėjo būti bent šešių mėnesių senumo. Lordų Rūmuose pasigirdo pasipiktinimo

balsai: "Jei jau sugulovės, šaukė Lordas Glasgow, yra prilyginamos teisėtoms žmonoms, tai Anglija jau įsiveda rytietiško tipo šeimas".

"Netikras" karas žadino artimo meilės darbus. Šūkis — priimti iš didelių pramonės mies-

tų evakuotus vaikus — rado puikų atbalsį. Milijonai mažų piliečių apsigyveno kaimiečių namuose ir ponų vilose. Visi buvo priimti su patriotiniu nusiteikimu. Tačiau, laikui bėgant, sugyvenimas pasidarė sunkus, tiesiog nepakenčiamas ir ne be kaltės iš abiejų pusių. Su svetimais vaikais visur ir visada nelengva. Taigi, atsiradę svetimuose namuose, blogai jaučiasi, ima reaguoti ir tampa "maru". Ponų vilose kaip tik ir girdėjosi: "Pas mus tikras maras". Karo pasekmės žodis "evakuacija" pavirto "invazija". Iš mažųjų piliečių baisiausi pasirodė esą škotukai. Kur jie gyvena, dar ir šandien kalbama kaip apie atmintiną, neapsakomą nelaimę.

"Netikras" karas, kada Hitleris nesiryžo lipti į britų salą ir kanuolės tylėjo, atrodo, kad ir karo vadų tarpe žadino tam tikrą krikščionišką priešo meilę. Anglų orlaiviai, naktimis skraidydami virš Ruhr krašto — to vokiečių ginklų sandėlio — numesdavo lyg ant juoko šen bei ten po bombelę. Kodėl nebuvo rimtai bombarduotas tas tiek svarbus taikynas? Ogi dėl labai paprastos prie-

žasties, kaip parlamente paašikino oro laivyno ministeris: Krupo fabrikai yra privatinė nuosavybė... Kai vokiečiai bombardavo Orcaidi salas ir 1940 rugsėjo 1 ten buvo užmuštas vienas darbininkas (pirmoji karo auka), tai vienas sa-vaistraštis, tam nepaprastam įvykiui paminėti, pašventė net šešis puslapius.

Vokiečiai šį momentą vadino "Sitzkrieg". Kas tuo laiku gyveno Berlyne, nematė gyventojų, nešiojančių ant kaklo dukaukių, jų vokiečiai net negamino. Vaikai bėgiojo miesto gatvėse, niekas jų negabeno į kaimus. Priešlėktuvinės slėptuvės buvo atviros lygiai visiem: žmonėm, šunim ir katėm. Bažnyčiose nesigirdėjo viešų maldų už vokiečių pergale. Hitleris mažai tikėjo dangaus pagalba, arba tikriausiai jautėsi nesusąsios reikalingas.

Taip atrodo anglo Turner akimis neseniausiai buvęs "netikras", šiandien pasakytume šaltas karas, kuris vėliau virto karštu. Skirtingos tautos (anglai ir vokiečiai) skirtingai jį išgyveno. Bet kodėl tada Hitleris snaudė ir nepuolė Anglijos, iki šiol karo strategams lieka paslaptis. Stebisi ir anglai, kurie anuo metu staigų salos puolimą būtų neatlaikę.

J. Sav.

LIETUVOJE

Teatrai per menkai vaizduoja gyvenimą

Svyturio žurnalas 17 numerį paskelbė pasikalbėjimą su Lietuvos kultūros "ministro pavaduot" V. Jakelaičiu. Sis nurodė, kad pirmą pusmetį Lietuvos dramos teatrai pastatė 119 veikalų, juos žiūrėję apie pusę mil. lankytojų, bet kartu ir nusiskundė, kad buvo per mažai pjesių, vaizduojančių šių dienų gyvenimą (suprask — vad. komunistinę statybą — E.). Teatrai Lietuvoje paraginti ypatingai pasitempti komunistinių suvažiavimų proga. Štai, Vilniaus akademinis dramos teatras be N. Pogodino "Trečiosios patetinės" dar rengia ir Šekspyro komediją "Daug triukšmo dėl nieko". Kauno dramos teatras be dramos, demaskuojančios "imperialistų pastangas" — "Prof. Markas Vidinas", dar rengia ir J. Mackonio eiliuotą pjesę lietuvių tautosakos motyvais "Ulijona". Panevėžio teatras dirba prie A. Guzevičiaus pjesės "Dvikova" (čia vaizduojama kova su revizionizmu...) ir prie J. Chlivicko pjesės "Kai meilė pavojuje". Šiaulių teatras rengia A. Jasiūno "Sibiro batalioną", Klaipėdos teatras stato R. Mikalaukaitės inscenuotą A. Bieliausko romaną "Rožės žydi raudonai", pagaliau Kapsuko (Marijampolės) teatras numatė V. Milūno komediją iš kolchozo gyvenimo "Odisejas jau nebegrįs" ir A. Arbutov pjesę "Prarastas sūnus".

Muzikiniai teatrai rengia sve-

timų autorių pastatymus. Vilniaus akad. operos ir baletu teatras parodys I. Dzeržinskio operą M. Solochovo apsakymo motyvais "Žmogaus galia" ir estų kompozitorės L. Auster baletą iš žvejų gyvenimo "Šiaurės sapnas", Kauno muzikinis teatras rengia R. Godžijevo komediją "Romeo, mano kaimynas" ir Kauno valst. lėlių teatras pastatys K. Čapeko "Aukšiniame rojuje" ir B. Stowe "Dėdės Tomo trobelės" inscenizaciją.

—●—

Atsižvelgti į tikinčiųjų ypatumus...

"Komunistas" 9 nr. praneša, kad Lietuvos kom. partijos centro komiteto propagandos ir agitacijos skyrius neseniai nagrinėjo Kėdainių rajono "tam tikros" kolchozininkų dalies religingumo priežastis. Pagal gautus duomenis komunistai rado, kad religingumo priežastys esančios labai įvairios, kad tikintieji labai skiriasi vienas nuo kito tiek religingumo laipsniu, tiek ir savo pažiūra į religiją ir bažnyčią. Girdi, vienu pažiūra į bažnyčią pagrįsta tikėjimu antgamtinėm jėgom, kitų — kulto tarnų autoritetu, trečių — religijos ir moralės sutapatinimu, ketvirtų — religinių tradicijų jėga ir t. t. Pagal komunistų žurnalą tenka daryti išvadą, kad vykdam atistinę propagandą reikia daugiau atsižvelgti į atskirų tikinčiųjų grupių ypatumus (E.)

AMERIKOS karys atsišveikina, išvykdamas į karą 1941 metų pabaigoje.

KADA PRABILS ANGLIJOS POLITIKŲ SAŽINĖ?

Darbininke rugsėjo 22 buvo informuota, kaip Švedijos užsienių reikalų ministeris O. Unden, sulaukęs 75 metų amžiaus, pasisakė, kad jo politinėje karjeroje nemaloniausias dalykas jam buvo 167 pabaltiečių išdavimas Sovietam 1946. Išdavimo istorijos išskyla ir kitos.

Karys spalio nr. informuoja plačiau, kaip kazokus išdavė bolševikams anglai.

Kazokai Rusijos pilietinio karo metu beveik išimtinai kovavo prieš bolševikus. Laimėję bolševikai sistemingai naikino kazokus. Ištinuose kaimuose vyrus sušaudė, moteris su mažais vaikais ištrėmė į Sibirą. Likę kazokai dėl to išskėstom rantom sutiko 1941 atėjusius vokiečius. 1941 rudenį vokiečiai pradėjo organizuoti kazokų savanorių dalinius. Jų skaičius išaugo iki 150.000 vyrų. Visa kazokų pagrindinė jėga buvo vadinamas korpas. Jo vadovybė buvo sudaryta iš "baltųjų rusų" nesovietinių piliečių. Išimtyms čia buvo tik generolas Domanovas ir gen. Golovko. Kazokų korpą karininkai buvo daugumas išgyvenę emigracijoje nuo pilietinio karo ar jų vaikai, baidę karo mokyklas vakaruose. Kareivių masė sudarė tiek buvę sovietiniai, tiek ir emigraciniai kazokai. Dėl karininkų pertekliaus, kai kur eilinių ar viršelių pareigose buvo karininkai. Korpui vadovavo jaunas vokiečių SS generolas von Panwitz, kuris kalbėjo rusiškai ir dėl prisirišimo prie kazokų buvo jų gerbiamas ir mylimas. Tuojau po kapituliacijos Austrijoje įvykusiam kazokų dalinių suva-

SPAUDA

žavime jis buvo išrinktas jų atamanu, nors jis ir vokiečių tautybės. Jų likimą po kapituliacijos žurnalas taip aprašo:

"Kapituliacijos paskelbimas kazokų korpą užklumpa sunkiose kovose su Tito partizanais. Gaunamas įsakymas trauktis link Austrijos sienos, nes kitu atveju gresia sovietinis "katilas". Sunkiai kovojant ir ginklu rankose skinant sau kelia, pagaliau pereinama Austrijos siena, kur avangarde žygiuojanti I kazokų divizija susitinka akis į akį su pirmaisiais anglų daliniais. Anglų įsakymas atiduoti visus ginklus praeina be jokių incidentų, bet nuotai-ka smarkiai puola. Už kelių dienų anglų iniciatyva įvykė atamano rinkimai tą nuotaišką kiek pataiso, bet neilgam. Gaunamas įsakymas sarašą visų karininkų ir kazokų pristatyti anglų 34-tos divizijos štabui.

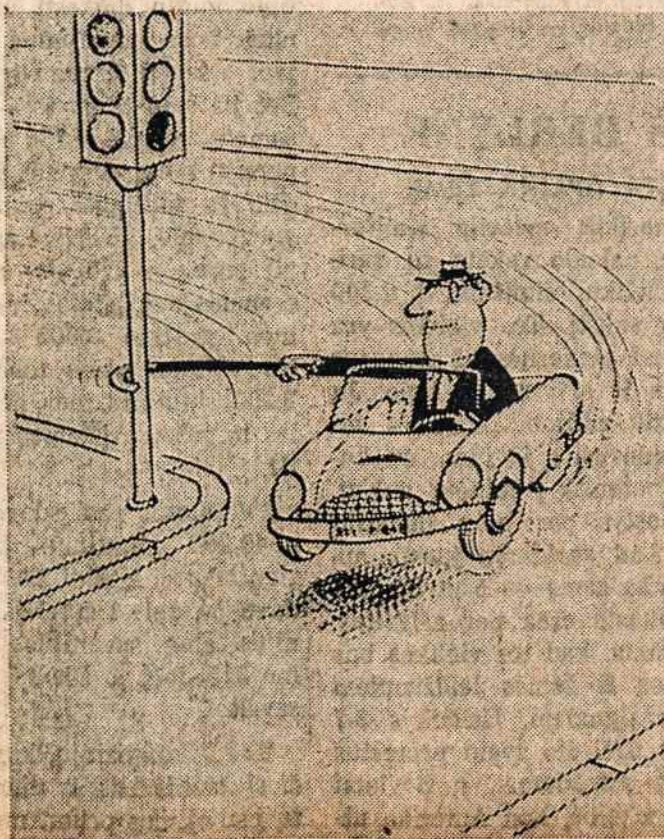
Gegužės 27 dieną vakare į gen. Domanovo štabą atvykęs anglų generalinio štabo majoras Davis su savo adjutantu pareiškia, kad yra gautas įsakymas visus kazokų karininkus pristatyti į anglų VIII-tos armijos vyriausią štabą, kur įvyksianti konferencija, kurioje greičiausiai dalyvausiąs ir pats feldmaršalas Alexanderis. Į gen. Domanovo klausimą, kodėl toje konferencijoje turi dalyvauti visi karininkai, kurių susidarys netoli 2.000 ir ar neužteks, kad joje dalyvautų tik vyresnieji karininkai, majoras Davis atsakė, kad toks esąs įsakymas. Išėdamas dar priduria, kad la-

bai svarbū, kad visi karininkai būtų pilna išėigine uniforma ir kad jokiū būdu neužmirštų paties atamano Krasnovo.

Gegužės 28 dieną iš Linzo miesto buvo išvežta ir išduota netoli 1900 kazokų karininkų, tik labai nedidelis skaičius pasukutiniu momentu nutarė į tą "konferenciją" nevažiuoti ir užsimaskavo eiliniai kazokais. 15 km. išvažiavus už Linzo miesto, vora, kurią sudarė virš 50 autobusų ir sunkvežimių, buvo apsupta anglų tankų ir motociklų. Tą patį vakarą netoli miestelio Spittal visa kolona buvo apgyvendinta buvusiam užsieniečių darbininkų lagery, aptvertame spygliuotos vielos tvoromis ir su didžiausia išorine ir vidine anglų apsauga. Anglai gen. Domanovui pareiškia, kad rytoj, t. y. gegužės 29 dieną, aštuntą valandą ryto visi kazokų karininkai bus perduoti sovietams. Stovykloje kyla panika. Vyresnieji kazokų karininkai jokiū būdu nenori tikėti, kad anglai gali juos išduoti. Juk tiek kartų buvo visos eilės anglų aukštų karininkų pareiškta, kad apie jokiū išdavimą sovietams nėra ko ir kalbėti, nes tai didžiausia nesąmonė. Pagaliau juk anglų imperatoriškos armijos karininkas negali taip lengvai sulaužyti savo duotą žodį.

Gegužės mėn. 29 dieną 8 val. ryto randami 2 kazokų karininkai pasikorė. Visa stovykla susisipiečia apie šventiką laikantį savo rankose didelį kryžių, giedodama religines giesmes. Bet anglai, daužydami buožėmis ir

(nukelta į 3 psl.)

TOKIU BŪDU galima sukkti ir prie raudonos šviesos.

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
Sav. B. KUČINSKAS
35 So. 8th Street . . . . . Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-2155 . . . . . Resid. Illinois 8-7118

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Pamėginkite užėiti pas mus ir būsite patenkinti.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard Street New York 2, N. Y.
Tel. AL 4-8319

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!

Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams. Maišytos ir rayoninės medžiagos parduodamos griežtai urmo (wholesale) kainomis.

K & K FABRICS

1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.
Telefonas: ELizabeth 4-1711
ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausiai patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

Mes padedame jums atsigabenti savo gimines iš Sovietų Sąjungos

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Str. New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by Vneshtorg

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms ir bet kuria SSSR dalį.

SIUNTINIAI APDRAUSTI, PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutuopysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK 3, N.Y., 39 - 2nd Avenue — Tel.: AL 4-5456
- BROOKLYN 7, N.Y. 600 Sutter Avenue — Tel.: DI 5-8808
- LAKEWOOD, N. J. 126 - 4th Street — Tel.: FO 3-8569
- PATERSON 1, N. J., 99 Main Street — Tel.: MU 4-4619
- NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street — Tel.: LO 2-1446
- PITTSBURGH 3, Pa., 1015 E. Carson Street — Tel.: HU 1-2750
- WORCESTER, Mass., 174 Millbury Street — Tel.: SW 8-2868
- HAMTRANK, Mich., 11333 Jos. Campau — Tel.: TO 7-1575
- CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street — Tel.: TO 1-1068
- CHICAGO 22, Ill., 2222 W. Chicago Avenue — Tel.: BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill., 3212 So. Halsted Street — Tel.: 5-2737
- SAN FRANCISCO, Cal., 2076 Sutter Street — Tel.: FI 6-1571
- NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Avenue — Tel.: BI 3-1797
- PHILADELPHIA 23, Pa. 530 W. Girard Ave., — Tel. WA 2-4035
- WATERBURY, Conn., 6 John Street — Tel.: Plaza 6-6766
- GRAND RAPIDS, Mich., 606 Bridge St., N.W. — GL 8-2256
- PASSAIC, N. J., 176 Market Street — Tel.: GR 2-6387
- DETROIT, Mich., 7300 Michigan Avenue — Tel.: VI 1-5355
- ATHOL, Mass., 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- LOS ANGELES 22, Calif., 960 So. Atlantic Blvd. — AN 1-2994
- BOSTON 18, Mass., 271 Shawmut Ave. — Tel.: LI 2-1767
- WOODHAVEN 21, N.Y., 84-17 Jamaica Ave. — Tel.: VI 6-3330
- VINELAND, N.J., West Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKŲ ir LIETUVIŲ ŽINIŲ
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50
Half year \$3.50
Foreign \$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50
Pusel metų \$3.50
Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel.: GLENmore 5-7281

Priešui negali likti ištikimas

Priešui nuėjusieji tarnauti dažniausiai susilaukia jo kilpos. Psichologiškai tai suprantama. Kas savo kraštą ar tautą išduoda, yra moraliskai jau palūžęs. Jis gali stengtis priešui įtikinti ir pasitarnauti visomis jėgomis, bet negali įsigyti visišką pasitikėjimą. Kai savo uždavinį atlieka, pasidaro neberekalingas ir dažniausiai likviduojamas.

Istorijoje tokie asmenys — pateikiniai, persimetėliai ir perkrikštūs — vadinami maurais. Yra sakoma: "Mauras savo darbą atliko, ir gali eiti". Posakis yra kilęs viduriniais amžiais iš arabų - maurų kovų Ispanijoje su krikščionimis. Pasitaikydavo krikščionių, kurie priimdavo mahometanizmą ir tarnaudavo arabų valdovams — krikščionių tikėjimo ir savo krašto priešams. Atlikę pavestą uždavinį, būdavo žudomi, kad apsisvarstę neišduotų naujų savo viešpačių.

Lietuvių kalboje maurais vadinami žalėsiai, kuriais apsi-
traukia purvini vandenys. Yra atsitiktinis dalykas, tačiau reikšmingas, kad arabiški maurai ir lietuviški dumblynai vadinami tuo pačiu vardu. Tai dumblynos moralės žmonės, apie kuriuos galima būtų dar pasakyti lietuvišku priežodžiu: "Balon kritęs, sausas nekelsi". Tokis likimas ištiko vieną dabartinį Lietuvos istoriką.

Juozas Jurginis, kilęs nuo Anykščių, Lietuvos istoriku pasidarė tikrai antrojo bolševikmečio laikais. Nepriklausomos Lietuvos metais buvo žurnalistas, studijavęs Švedijoje, lankėsi ir Amerikoje, rašinėjęs "Lietuvos žiniom" Kaune ir maskvinei "Laisvei" Brooklyne. Už komunistinį veikimą buvo

pašalintas iš Ukmergės gimnazijos ir ketveris metus sėdėjo kalėjime. Bolševikams 1940 metais Lietuvą okupavus, buvo paskirtas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos likvidatorium. Mat, šiek tiek lankė užsienius, tai galėjo nusimanyti ir "užsienio reikalais".

Rašęs užsienio reikalų ministerijoje vieno Lietuvos istoriko rašinį apie Vytautą Didįjį, vos neįkišo to asmens enkavedistam. Girdi, tasai didysis Lietuvos valdovas ir jo laikai pavaiduoti priešingai marksistinei doktrinai: Lietuvos praeitis suidealinta, rusai nužeminti, neatsižvelgta į feodalizmo siautėjimą ir liaudies interesus.

Tokia recenzija buvo pateikta atitinkamai įstaigai, bet laimingu būdu ji atsidadė kitose rankose. Dabar J. Jurginis apkaltintas beveik tais pačiais žodžiais, kuriais jisai smerkė aną autorių.

Kompartijos suvažiavime Vilniuje rugsėjo pabaigoje kitas Maskvos mauras Antanas Sniečkus, kol kas dar atsilaukęs prieš kilpą, savo "ataskaitiniam" pranešime užsipuolė J. Jurginį dėl jo redaguoto ir dalimis rašyto Lietuvos istorijos vadovėlio. Esą, tame vadovėlyje "pasireiškia praeities idealizavimas". Be to, vadovėlis parašytas, pakankamai neatsižvelgus į "rusų tautos išsivadavimo kovų" istoriją. Vadinas, per maža dar išgarbinti Lietuvos "vyresnieji broliai" — rusai. Prikišta ir tai, kad J. Jurginis bandęs būti "buržuaziskai objektyvus".

Tai jau mauriškas kaltinimas asmeniui, kuriame žiūrime palikusios "buržuazinės atgyvenos". O mes sakytume: po slopaus gyvenimo patyrimo dar prabilo lietuviška širdis.

Churchillis, Rooseveltas ir Baltijos valstybės

Keli papildymai prie Širvydo straipsnių

Pratęsiant Vyt. Širvydo informaciją apie praeitojo karo ir pokario istorinę literatūrą, kiek ji liečia Baltijos valstybes, tekty sustoti dar prie George Kennano knygos "Russia and the West Under Lenin and Stalin". Tai buvo 1961 "bestselleris", o autorius — vienas iš dabar įtakingų diplomatų, praeityje žinomas kaip Amerikos politikos planuotojas Achesono laikais. Kaip jo knyga pristato Hitlerio - Stalino sąmokslą prieš Baltijos valstybes ir kaip jis rodo Amerikos bei Anglijos rolę anoje istorijoje?

Veiksmas Berlyno restorane: 1939 pradžioje Anglijos ir Prancūzijos kariniai atstovai Maskvoje tarėsi su Sovietais dėl sąjungos prieš galimą Vokietijos agresiją. Tai buvo viešai žinoma, ir susitarti nebuvo skubama. Tais pat metais ir Hitleris ėmėsi slapta iniciatyvos su Stalinu susitarti. Dėl šių pastangų Kennano knygoje 327 pusl. informuojama:

1939 liepos 26 Berlyne, restorane, susitiko Sovietų ir Vokietijų atstovai. Rusam buvo duota suprasti, kad Vokietija

būtų pasiryžus sumokėti Sovietams už jų neutralumą karo tarp Vokietijų ir Lenkų atveju perleidžiant Sovietų Sąjungai žymias rytų Europos sritis.

Veiksmas Maskvoje:

Apsišarvavę šia slapta informacija, Stalinas ir Molotovas sustiprino Maskvoje spaudimą Anglijos ir Prancūzijos derybininkams, kurie nieko neįtarė. Užuominom buvo iškeltas klausimas anglam ir prancūzams: ar jie karo atveju būtų pasiryžę perleisti plačias rytų Europos sritis Rusijos malonei? Ar jie, pavyzdžiui, sutiktų žiūrėti į Maskvą kaip į trijų Baltijos valstybių garantą ir pritarę tam, ką ji ten norėtų daryti? Ar jie priverstų Lenkiją ir Rumuniją išleisti Sovietų kariuomenę į savo teritoriją, jei reiktų veikti prieš Vokietiją?

Jūs matote — sako Kennanas — kas darosi. Stalinas, abiem pusėm besivaržant dėl jo palankumo, mėgino išaiškinti, kas daugiausia siūlys. Iš dviejų besiderančių tik vienas,

Vokietija, žinojo, kad siūlėsi ir antra šalis; antrasis siūlytojas, atrodo, nieko nežinojo, kad buvo ir kitas pasiūlymas.

Kas daugiau duos:

Susidūrę su šiais reikalavimais, prancūzai ir anglai dėsė. Jie norėjo padėti Rusijai prieš Vokietiją, bet jie nesijautė galį tai pirkti, paaukodami savo sąjungininkę Lenkiją ir Baltijos valstybes. Vokiečiai, aišku, tuo nesivaržė. Matydamos Sovietų linkimą tartis su Vokiečiais, Hitleris oficialiai rugp. 15 pranešė Sovietams, kad užsienių reik. ministeris atvyks į Maskvą. Rugpjūčio 23 Ribbentropas buvo Maskvoje ir pasirašė nepuolimo sutartį (su slaptais protokolais, kuriais pasidalino Baltijos valstybes ir Lenkiją). Anglam ir prancūzams iš Maskvos teko keliauti namo.

Kas buvo pirktas:

Apie anuos slaptus protokolus knygos 332 p. rašomi tokie faktai:

Pagal susitarimą Sovietų įtakos sfera turėjo apimti Suomi-

ją, dvi Baltijos valstybes, Estiją bei Latviją, ir beveik pusę rytinės Lenkijos, o taip pat Rumunijos provinciją Besarabiją. Viskas į vakarus nuo šios linijos turėjo būti Vokietijos.

Mėnuo vėliau — ši linija buvo pakeista, Sovietam reikalaujant, atsilankius Ribbentropui Maskvoje antru kartu. Lietuva,

kaip ir kitos dvi Baltijos valstybės, dabar buvo priskirta Rusijai, o Vokiečiai gavo didesnę gabalą Lenkijos ... Baltijos kraštam šitas padalinimas reiskė galą jų tautinei nepriklausomybei. Estijai ypatingai jis reiskė deportacijas ir nuolatinių jos didelės gyventojų dalies blaškymą — tikra žodžio prasme tai buvo tautos daugumos iškėlimas iš gimtojo krašto. Suomiam tai reiskė kruviną ir baisų karą. (b. d.)

KADA PRABILS SAŽINĖ...

(atkelta iš 2 psl.)

durtuvais, po kelių valandų kazokų pasipriešinimą palaužia, sužeistas ir pugsyvius mesdami į sunkvežimius. Turėjo drąsos ir kryžių sulaužyti, gi taip pat nepagalėjo buožės smūgio ir pačiam atamanui Krasnovui, tam šv. Jurgio kryžiaus kavaleriui ir 76 metų senukui, jau sunkiai bemančiam ir vaikščiojančiam. Į visus kazokų protestus, kad jiems būtų leista bent ginklu rankose mirti, buvo atsakoma tik pakartotiniais buožių smūgiais. Tą pačią dieną, netoli miestelio Schlagbaum, kazokai buvo perduoti MVD daliniams. Kaip bolševikai nekentė kazokų parodo tas faktas, kad iš 1900 kazokų karininkų, laikomų bolševikų lagery, 1945 m. birželio 15 buvo likę tik 600 gyvų. Visi kiti jau buvo sušaudyti ...

Kas liečia gen. von Panwitz, viso kazokų korpo vadą, tai jis taip pat buvo išduotas sovietams, bet vėliau, dėl jo vokiečių tautybės, anglai pareikalavo sovietus grąžinti jį atgal. Grąžintas atgal, didžiausiam anglų nustebeimui, pareiškė, kad jis nors ir vokiečių tautybės, bet per visą karo laiką taip susidraugavęs su kazokais, kad dabar laiką save jau kazoku, bet ne vokiečiu. Be to, jo, kaip buvusio kazokų korpo vado vieta yra su kazokais ir koks likimas ištiks juos, toks ištiks ir jį. Gen. von Panwitz buvo grąžintas atgal ir susilaukė to paties likimo, kaip ir visi aukštieji kazokų karininkai ...

Išdavus karininkus, atėjo eilė eiliniams kazokams ir jų šeimoms. Taip birželio 1, 2, 3 ir 4 dienomis iš lagerio Pegec buvo išvežta ir išduota tūkstančiai kazokų šeimų narių, nežiūrint viso jų pasipriešinimo. Vien pasikorusių buvo rasta 70 žmonių. Motinos, glausdamos

vaikus prie savo krūtinės, šokdavo ir upę, pasirinkdamos geriau tokią mirtį, negu išdavimą bolševikams. Visam išvežimui vadovavo tas pats majoras Davis.

Taip buvo išduota tūkstančiai geriausių alijantų draugų į tikrą mirtį ir vis dėl tos Jaltos konferencijos nutarimo. Iš kitos pusės, ne vien Jaltos konferencija čia buvo kalta. Visus išvežimus vykdė tiek amerikiečių, tiek anglų armijos žvalgybos daliniai, kuriuose tuoj po karo, visose aukštesnėse vietose susėdo vienos tautybės žmonės (žydi. Red.). Kiekvienas, karo metu dėvėjęs vokiečių uniformą, šių žmonių buvo laikomas "naciū", kuriam negali būti jokio pasigailėjimo. Todėl nenustabu, kad išduota buvo ir ne Sov. Sąjungos piliečiai, kurių kazokų tarpe buvo tūkstantais, tuo pačiu prasilenkiant ir su Jaltos konferencijos nutarimais. Išsigelbėjo tik labai nežymus skaičius žmonių. Pvz. iš visos I-os kazokų divizijos, kurios sudėtyje karo metu buvo 12,000 vyrų, majoro Ostrovskio sumanumo dėka, išsigelbėjo apie 60 kazokų karininkų ir kareivių, kartu su štabo viršininku pulkininku A. Sukalo".

— Sovietai paskelbė kaltinimus maršalui Zukovui, kad jis uždelsęs atominį povandeninių laivų statybą.

— Amerikoje viena šeima vidutiniškai aukoja traužnyčiai ar labdarai per metus 300 dol. Viso 17 bilijonų. Gydytojams ir vaistams vienam asmeniui išeina vidutiniškai iki 145 dol.

— Amerikoje pernai 30,435, 000 žmonių, medžiodami ar žvejodami praleido viso 658 milijonus dienų. Jei būtų tas dienas dirbę, būtų uždirbę 4 bilijonus dol.

ATLANTO CHARTĄ skelbiant. Viduryje Rooseveltas ir Churchillis.

tais. Tartu vysk. Herrmannas, išvežtas į Maskvą, tenai mirė. Ligi 1558 metų rudens maskoliai buvo užėmę jau 20 pilių. Naujos žimos sulaukę (1559), prasiveržė pro Daugavą į Kuršą, aplenkdami Rygą, kurios nebūtų įstengę paimti. Apie 40,000 maskolių ir totorių pasklido tarp Narvos ir Ventos, bet ir pasijuto nesaugūs. Pasklido gandas, kad pagalon ateinąs Prūsijos kunigaikštis Albertas. Tasai girdas išvyjo maskolius, ir riksmas vilkė. Iš tikrųjų niekas nesuruošė iš šalies tvoti maskoliam pergomurę, nė lazdos nepadavė. Livonijos padėtis buvo tokia beviltiška, kaip Baltijos valstybių 1939 metais. Daug kas buvo abejingi brolio ir kaimyno padegtiem namam.

Broliai vokiečiai, rodos, pirmieji, turėjo gelbėti savus riterius ir pirklius. Bet namie jie turėjo didelių rūpesčių: vadijosi miestai su miestais ir kunigaikščiais su kunigaikščiais dėl įsistatytųjų reformacijos kivirčių. Vokietijos imperatorius Ferdinandas I tikrai uždraudė ginklus Maskvai gabenti. Bet kada ir kurie ginklų vertelgos paklauso, jeigu jiems neuždėdamos apinasris. Vokiečių Hanzos miestai Baltijos pamariuose tebesijautė laisvi. Kai kurie iš jų manė, kad didelio nuostolio ir nebus, jeigu Livonija sunyks ir netarpininkaus

prekybai su Rusija. Peningiau bus tiesioginius ryšius palaikyti.

Kaimynai švedai ir lietuviai taip pat neskubėjo padėti. Sakėsi, rankas dar rišo sutartys su Maskva. Pasvalio sutartis ligi 1562 metų buvo laikoma negaliojanti (in suspensu). O tiesa buvo kitokia. Lietuvos bajorai privengė karo dėl naujų mokesčių, nes nebuvo sumokėję senų. Lenkija visom keturiom prilaikė karalių Zigmantą Augustą, kad tas į Livoniją reikalus nesimaišytų; lenkus gąsdino totorių grėsmė pietuose. Varšuvon nuykusį Livonijos delegacija nieko nepesė.

Nieko neparvėžė ir iš Vakarų Europos, kur lankėsi pas Danijos karalių Fridrichą II, Ispanijos Pilypą II (Belgijoje) ir Anglijos Elzbieta II (1558 - 1603).

*

ELZBIETA buvo vos tūptelėjusi į sostą; tiktai, 1558 lapkričio 17. Sėdo ir tarė: "A Domino factum est istud" (Tai Dievas padarė). Bet pas tą Anglijos "dievybę", kuri pasidarė ir anglikonų Bažnyčios galva, geriau būtų nesikreipę. Niekas tada taip netroško ir nesiekė artimesnių ryšių su Rusija, kaip Anglija. Rūpėjo jai rytų Europos linai ir kanapių laivų burėm ir virvėm. Ga-

ras laivų dar neplukdė, o Anglija darėsi jūrų galybe. Lenkyniavo su Ispanija, kurią pagaliau įveikė, sunaikinusi garsiąją ispanų armadą (1588).

Ligi to laimėjimo dar buvo kelios dešimtys metų. Anglų jūreiviai jau pluo, ieškodami naujų jūros kelių. Ypač rūpėjo laisvas kelias į Rusiją. Baltijos maris buvo užtvėrė vokiečių Hanzos pirkliai ir pro tą užtvėrą sunku buvo prasiiveržti. Norėjai prekiauti — moki tarpininkui, o nesitiktas, kada jo malonė pasibaigs. Anglai norėjo būti tikri, kad iš Rusijos gaus, ko jiems reikia, ir parvež, kas reikalinga. Atsirado drąsuolių ieškoti aplinkinio kelio pro Ledinuotąjį vandenyną.

Dar 1533 išplaukė 3 laivai, vadovaujami jūrininkų Willoughby ir Chacellor, ieškoti "Salto kelio" į Rusiją, Indiją ir Kiniją. Du laivai su įgulomis mirtinai sušalo. Chanceloro laivas išsikrapštė iš ledų ir pro Baltąją jūrą pasiekė krantą. Ten dabar yra Archangelskas, gerai žinomas iš lietuvių tremtinių kančios Sibire. Archangelsko uostas buvo įsteigtas anglam, kai Chanceloras pasiekė Maskvą.

Maskoliai išsiziėjo, lyg tie anglai būtų iš dangaus nusileidę. Kremliuje tada valdė Elena Glinskytė, jos sūnus Jonas būvo tik trejų metų. Anglai ju-

reiviai vaišingai priimti, užmegzti ryšiai su Anglijos karalium Eduardu VI ir paskui su Elzbieta II. Jonas Žiaurasis vėliau rašė Anglijos Elzbietai: "Laikykimės drauge prieš mūsų priešus. Rusija ir Anglija visais atžvilgiais galėtų veikti kaip viena valstybė".

Anglija tebuvo suinteresuota prekyba. Jonas IV interesavosi ir angle žmona. Huntingdo no grafitė džiugavo, kad savo dailium laimėsianti carienės vardą ir sostą. Jai po kėjomis buvo išsitiesęs piršlys — rusų ambasadorius Feodoras Pisemskis. Vedybos dar nebuvo sulygotos, kai mergaitė pasipurtė, gavusi iš anglų atstovybės Maskvoje žinią, kad būsianti aštuntoji ... Anglų istorikai kartais parašo: Jonas IV prilygo Henriką VIII savo despotizmu, bet pralenkė žmonių skaičiumi. Pralenkė ir kuo kitu: Henrikas savo pačias žudė, o Jonas kišo į vienuolyną. Jonas Žiaurasis buvo ir "relingingas", ne tiktai geidulingas.

*

PARAMOS niekur neradus, Livonijai vienintele viltimi paliko Lietuva. Salininkų padaugėjo. Susitelkė apie magistro koadjutorį Gotardą Ketlerį, buvusį Daugpilio komturą. Jis daugiausia važinėjo tautos iškodamas. Su Lietuvos kancleriu Radvila Juodoju buvo vie-

nos minties: Lietuva ir Livonija privalo gintis sykiu — pavojus iš Maskvos bendras, sutartys Jono IV sulaužytos, nieko nesaisto.

Nauji Livonijos ir Lietuvos susitarimai pasirašyti Vilniuje. Livonijos magistras 1559 rugpjūčio 31, o Rygos arkivyskupas rugsėjo 15 pasivadė Lietuvos globai. Išsiskyrė tiktai Rygos miestams. Pirkliai visada gudrauja, nes tai jų amatas, kuris neša pelną. Ryga buvo ginama Daugvos ir miesto suvirtinimų, apjuosta arkivyskupo ir magistro žemių. Jeigu arkivyskupas ir magistras su Lietuvos pagalba atsilauks, tai ir didysis miestas išliks. Neatsilaikys — nebus užitraukta Maskvos nemalonė Rygos pirkliam.

Vilniaus sutartį pasirašius, Lietuva laikinai gavo Padauguvio ir Latgalos piliis. Magistras Vilhelmas von Fürstenbergas atsistatydino, pareigas perėmė Gotardas Ketleris.

Kai maskoliai ir totoriai vėl puolė, prieš juos jau išėjo Lietuvos kariuomenė. Apie 14,000 vyrų, Polubinsko vadovaujamų, užėmė Latgalos piliis Rusijos pasienyje. Zemaičių seniūnas Jeronimas Katkevičius su 15,000 karių traukė Estijon. Ten viską niokojo didžioji rusų vora — apie 50,000 maskolių.

(Bus daugiau)

SIMAS SUZIEDĖLIS

KOVA su MASKVA

Jono Žiauriojo laikais

(4)

Pasvalio sutartį sovietų istorikai šiandien vadina provokacija. Bet to paties žodžio jie netaiko Jono IV padikuotai 1554 sutarčiai, kurioje Livonija buvo įgrasinta nesidėti su Lietuva ir Lenkija. Sovietų mokytiniai randa pateisinimą: to reikalavo Rusijos interesus. Tokie pat argumentai prisidengė Sovietų Rusija 1939, įvesdama raudonąsias bazes į Baltijos kraštus ir paskui juos okupuodama (1940) Baltijos valstybės buvo apkaltintos dėl jų susitarimo (1934 9 12) rūpintis, kad "trijų tautų santarvė ir solidarumas draugingumo dvasia augtų ir plistų jų šalyse". Dr. Dovas Zaunius, Lietuvos užsienio reikalų ministeris, taip paaikškino dar tokiu palyginimu:

"Negalima ramiai miegoti, kada brolio ar kaimyno kovojama su ugnimi".

Maskva nebegalėjo ramiai užnigti dėl Pabaltijų tautų solidarumo. Jonas IV Žiaurasis

1558, o jo kraujo brolis Stalinas 1939 puolė pirmieji.

*

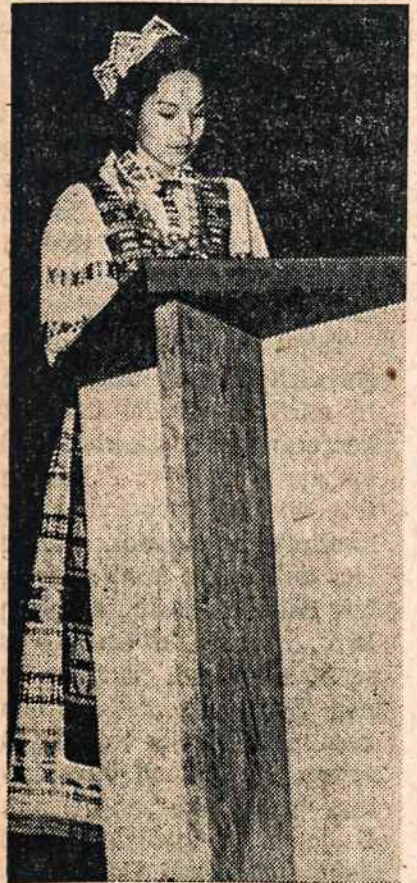
LIVONIJOS karą, kuris truko 24 metus, Jonas IV Žiaurasis pradėjo 1558 sausio 22. Tarp Narvos ir Pskovo, visu Estijos rytiniu pasieniu, užšalusiom balom ir ežerais įsiveržė rusų ir totorių 3 armijos. Žmonės bėgo į piliis bei miestus, gynėsi kaip išmanė. Priešas ilgai negalėjo paslinkti į priekį. Narvos piliį siauriniame Estijos kampe rusai užėmė tiktai gegužės 11, o Tartu miestą prie Peipsio ežero tik liepos 19. Po tų laimėjimų nusitrenkė giliau į Estiją ir Latviją, pakeliui degindami, grobdami ir siautėdami. Žudė ypač lūkusiuojančias motinas ir kūdikiss. Tasai nuožmogi "išradimas" naikino tautą: ji neturėjo augti, viršyti rusų. Daug žmonių išvaryta pėsčiom vergų darbai į Rusijos gilumą. Tai pirmieji pabaltiečių trėmimai, kai dar nebuvo nei sunkvežimių nei gyvenlinių vagonų, kaip 1940 me-

Muziko J. Bertulio sukatis

Jaunimo centre Chicagoje spalio 7 buvo surengtas muziko Juozo Bertulio pagerbimas, prisimintose jo visuomeninės ir muziko veiklos sukaktys. Buvo surengta paroda ir pietūs.

J. Bertulis yra iš Joniško. Gimęs 1893. Muzikos pradėjo

Z. BALSYTE sveikina muz. Bertulį. Nuotr. Z. Degučio.

mokytis pas gerai išsilavinusį vargonininką K. Diržį. Baigęs Šiaulių gimnazijos 6 klases, dveji metai studijavo filosofiją, vėliau pedagogiką. Vadovavo ir mokytoju Tryškių ir Jurbarco pradžios mokyklose; muziką ir dainavimą dėstė Anykščių progimnazijoje, Šiaulių gimnazijoje, Ukmergės lietuvių, lenkų ir žydų gimnazijose ir mokytojų vakariniuose kursuose, Vytauto Didžiojo gimnazijoje Klaipėdoje.

Su choris pradėjo veikti 1910 Zagarėje. Yra vadovavęs įvairiems chorams, 1924 Ukmergėje surengė dainų šventę, trečties metais Miunchene chorų varžybose laimėjo pirmą vietą.

Klaipėdos konservatorija, pradėjęs 1924, baigė 1929. Studijavo kontrabaso klasę, specializavosi kompozicijoje ir pedagogikoje. Buvo tos konservatorijos vicedirektorius, dėstė teoretinius dalykus. Konservatoriją pertvarkius į privačią mokyklą, irgi buvo tos mokyklos vicedirektorius.

Gyvendamas Miunchene, buvo UNRROS universiteto tarptautinės studentų organizacijos menovadovas, prie universiteto organizavo konservatoriją, buvo paskirtas jos direktoriumi, turėjo 26 dėstytojus ir 400 studentų.

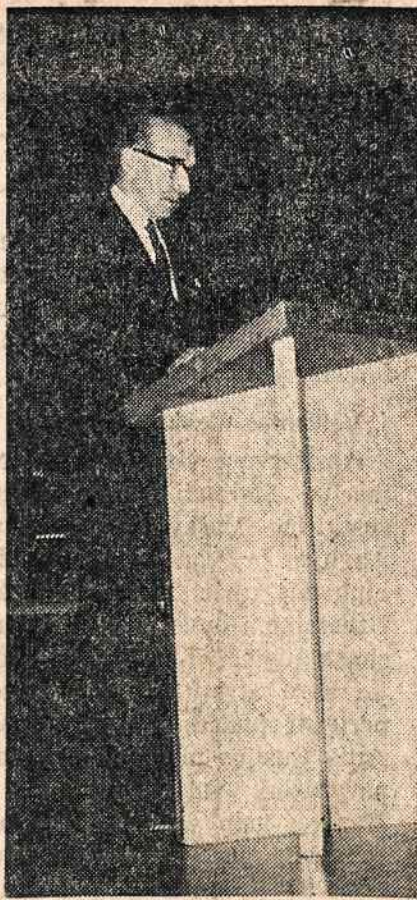
Kompozicijos mokėsi Klaipėdoje pas St. Šimkų, J. Zilevičių, Vokietijoje gilino pas

Frankfurto konservatorijos prof. Hassenberg.

Jo muzikinė kūryba labai įvairi. Iš didesnių kūrinių pažymėtini: Pavasario simfonija, Requiem mišios dviem chorams, trims solistams, vargonams, simfoniniam orkestrui pritariant, keletas miniatiūrų styginiam kvartetui, operetė "Abejotinas asmuo"; septyni baletai vaikams: sapnas miške, išdykusi mergaitė, pasaka, akuras, drugelis, ponija zuikienė, vargšė DP mergaitė; kūriniai smuikui, fortepijonui, kontrabasu, solo dainos, vaikų chorams dainos, dainos mišriam ir vyrų chorams.

Muzikos teorijos srityje irgi nuveikė nemaža. Parašė muzikos metodiką su priedu, kaip žaidimai yra tinkamiausia priemonė muzikos pamokoms; muzikos instrumentavimo vadovėlis su matematikos priedu, solfedžio metodika su priedu, kaip išlavinti mokinių klausą. Spaudoje muzikos klausimais rašo Dėdės Juozo slapyvardžiu. Surinko per 500 liaudies melodijų. Nuo 1924 bendradarbiauja J. Zilevičiaus muzikologijos archyve. Dainų šventėje 1956 jo daina "Pabus, pasauli" laimėjo antrąją premiją.

Jis paliko gyvius ryšius ir su kitų tautų muzikais. Jų nuomonės, pasikalbėjimus jis yra skelbęs ir lietuviškoje spaudoje. Visą savo gyvenimą J. Bertulis skyrė lietuvių kultūrinei veiklai. J. Zilevičius

MUZ. J. BERTULIS

MUZIKINIS GYVENIMAS LIETUVOJE

— Rugsėjo 25 d. Maskvos valst. konservatorijos mažoje salėje vargonų muzikos koncertą atliko Leopoldas Digrys.

— Vilniaus radijas rugsėjo 25 pranešė, kad lietuviai apdorojo kolchozinių, darbininkų darbą, "gražų, turtingą kolūkinį gyvenimą". Tai vaizduojanti Gaizausko operetė "Ramu-nėlė", o komp. Juzeliūnas, gir-di, įkvėptas (gal partijos paprašytas? — E.) "herojiškos afri-keičių kovos už laisvę" parašė "Afrikos etiudus" simfoniniam orkestrui.

— Praėjusią vasarą daugiau kaip 1.700 Vilniaus universite-to studentų Lietuvos kolcho-zuose statė ūkinius pastatus, talkininkavo nuimant derlių ir šienapiūtės darbuose. Pvz. Tau-zagės rajono "Lenino keliu" kolchoze. Vilniaus filologai pa-statę puikią versiją, suruošę koncertus, priskaitę paskaitų.

— Vilniaus valst. grožinės literatūros leidykla išleido ei-lėraščių apie "tarybinį" gyveni-mą rinkinį, pavadintą "Tave širdyje nešioju". Išspausdinti S. Neries, V. Valsiūnienės, E. Mieželaičio, A. Venclovos ir kitų poetų eilėraščiai.

— Kad Nasvytis ėmėsi rašyti kny-gos, paveiktas Armonienės per-duoto vieno jauno lietuviu par-tizano pareiškimo: "Mes žino-me, kad mirstime, bet būsime pasauliui įrodę, kad Lietuva pi-giai savo laisvės neparduoda".

Clevelando prekybos namai "Halle Bros." suorganizavo "Leave Your Tears in Moscow" knygos pardavimo pradžios pro-ga Armonienėi ir Nasvyčiui au-tografų vakarą. Ta proga buvo parduota virš 150 knygų. Prieš tai Halle Bros. direkcija pa-kvietė pietums, be autorių, vi-sus kumštys negali sugriunždy-ti visas viltis". Straipsnio au-torius Al Ostrow sako: "Pa-dauginkit Armonienės istoriją iš milijonų, ir jūs gausit vaiz-dą tautų kentėjimo anapus ge-ležinės uždangos". Jis rašo,

BŪKIME ISTVERMINGI

JONAS MIŠKINIS

Lietuviai, atgavę savo nepri-klausomybę, galėjo pasimokyti iš praeities, o laisve džiaugda-miesi turėjo progos nusikratyti ir kai kurių neigiamų bruo-žų, pritačiusių nelaisvėje: bū-tent, pasyvumo ir nepasitikėji-mo savo jėgomis. Bet vis tiek mums dar lieka uždavinys stip-rinti pasitikėjimą savo jėgomis bei ištvėringumą.

Nereikia paistyti, kad esame nedidelė tauta. Jei tik būsime ryžtingi, ištvėringi, vieningi, tai vis tiek laimėsime. Svarbau-sias dalykas, kad ištvėringi ir norime jais išlikti.

KELIOS PASTABOS DR. PIJUI GRIGAIČIUI

JUOZAS VIEKSNYS

Vargu būtų prasminga siekti išsiaiškinti net ir principi-niais klausimais Kuchel - Lips-comb rezolucijos reikalui su "Naujienų" redaktorium, nes jis jokio išsiaiškinti nenori. Jis tariasi visa žinaš, visa pra-matąs. Šio judėjimo už rezolu-cijos pravedimo sulaikymą lai-ko prasmingiausiu šio momen-to politiniu žygiu. Straipsniai po straipsnių, net specialūs straipsnių atspaudai, siuntinėjami atskiriems asmenim, ragina rezolucijos neremti, liudija šio asmens neišsenkamos energijos išteklius.

Neprasminga būtų reaguoti į tuos straipsnius, nes straips-nių autorius vieną dieną ką nors teigia, o kitą — tą patį dalyką neigia. Argumentuoja neteisingsais faktais, klimpsta prieštaravimuose, savinasi kitų darbus ir t.t.

Jei jis būtų vien "Naujienų"

redaktorius, galima būtų dau-giau praeiti tytomis. Deja, yra ir Alto Vykdomojo Komiteto sekretorius. Šias dvigubas sa-vo pareigas prieš K-L rezolu-ciją labai gudriai panaudoja. Privatiam asmenim rašydamas prieš K-L rezoluciją, naudoja Alto blankus ir sekretoriaus titulą. Poleminiuose straipsniu-se kovoja kaip "Naujienų" re-daktorius ir Alto sekretorius.

Šios pastabos dr. P. Grigai-čiui yra taikomos labiau kaip Alto sekretoriui, nes ši pozici-ja pirmoje vietoje domina Ame-rikos lietuvių visuomenę.

Neteisingi faktai ir priešta-ravimai

Būtų galima ir reikėtų pagerbti dr. P. Grigaičio pažūras ir į K-L rezoluciją, jeigu joms paremti nenaudotų sukto argumentacijos. Tokia argumen-tacija kaip tik ir išaukia abe-jojimus dr. P. Grigaičio pažū-rų nuoširdumu.

Antai, "Naujienų" redakto-rius pakartotinai visuomenę i-tikinėjo, jog rezolucijos neremia nei demokratų nei respubliko-nų vadai, tad ir mums nėra prasmės jos remti. Kada "Dra-uge" buvo pastebėta, kad Sena-to mažumos vadas sen. Everett M. Dirksenas savo paramą for-maliai užfiksavęs Vasario 16 Kongreso darbų knygoje, dr. P. Grigaitis atsikirsdamas "už-miršo" savo pirmąjį teigimą ir jau aiškina, jog klausimas liečia ne tai, kas buvo prieš 6 mėnesius, o tai, kaip yra da-bar (N. VIII 30). Čia pat pasi-remia dar keliais neteisingsais faktais. Jis rašo, jog "pasirem-damas ALT Centro Valdybos nutarimu, priimtu šių metų va-sario 10 d. ALT sekretorius iš-siuntinėjo paraginimus ALT skyriams ir kooperuojančioms draugijoms bei draugijų sąry-šiams..." (t.p.). Los Angeles Alto skyriui dr. P. Grigaitis rašė, jog tokių laiškų išsiunti-nėjęs šimtus. Los Angeles Alto skyrius pirmininkas inž. J. Jodelė, kiek suabejojęs, aplankė didžia-sias Amerikos lietuvių koloni-jas ir jokių tokios Alto sekre-toriaus veiklos pėdsakų neuži-kęs, gegužės 16 formaliu raštu Alto Centrą užklaudė, "kur, ka-dai ir kam ALT Vykd. Komite-tas yra išsiuntinęs šimtus laiškų". Iki šiol atsakymo nėra, o dr. P. Grigaitis vis tiek rašo, kad "vienas iš šios kom-pañijos vaisyrių ir buvo sen. Dirkseno veiksmas vasario 16-tą". Tai tipiška dr. P. Grigai-čio taktika: atkakliai neigti ku-

rį nors faktą, o jo tikrumą įro-džius, skirti jį sau į nuopelnus.

Kaip su "cosponsoriais"?

Keliuose straipsniuose dr. P. Grigaitis įtikinėja, kad rezolu-cijos neparėmė ne tik partijų vadai, bet ir, sakysime, tokio Kuchelio neparėmęs Senate 'né vienas senatorius, net iš respub-likonų pusės'. Kuchelio rezolu-ciją Senate neturinti vad. 'co-sponsorius'. O tos pačios "Nau-jienos" vasario 11 vedamajame rašė: "Šią rezoluciją Sena-tui išteikė Kalifornijos sena-torius Kuchel ir parėmė Indio-nos senatorius Homer E. Cape-hart".

Apie Atstovų Rūmus dr. P. Grigaitis parašė: "... atstovai, kurie nori rezoluciją paremti, turi jos tekstą tokį pat arba kiek pakeitę įnešti kaip savo originalų sumanymą. Ar bent vienas atstovas tai padarė? Nė vienas". (Naujienos, 9.1). Pra-šytume patikrinti kongresmano F. Bradford Morse (Mass.) įne-štą rezoluciją H. Con. Res. 163. Tekstai identiški. Taigi, arba dr. P. Grigaitis sąmoningai klai-dina visuomenę arba visai nežino faktų.

Aukštosios politikos abėcėlė

Savo straipsniuose dr. P. Grigaitis nuolat ir nuolat dėsto Amerikos užsienio politikos abė-cėlę. Deja, ir čia tariasi žinaš įstatymų pravedimo detales ir pačius aukštuosius politikos principus, bet tie aiškiniami už-klūvia nesiorientavime, priešta-ravimuose ir gudragalviavime. Antai, dr. P. Grigaitis kalte ka-la skaitytajui į galvą, kad K-L rezolucija negalinti praeiti, nes "rezolucijos autoriai yra res-publikonai, t. y. mažumos par-tijos žmonės" (N. 9.1). O prieš šešis mėnesius tas pats žmogus rašė: "Galima tikėtis, kad ji bus vienbalsiai priimta senate ir atstovų bute". (N. 2.11).

Kyla klausimas, ar Kuchelis ir Lipscombas per tuos šešis mėnesius pakeitė partijas, ar dr. P. Grigaitis tąsų nežinojo šių Amerikos politikų partinės priklausomybės. Juo blogiau, kad sen. Kuchelis yra vad. par-tijos "whip" (ne "naujokas se-nate", kaip dr. P. Grigaitis ra-šo Naujienų 7.12 d. nr.), o kon-gresmanas Lipscombas yra Ka-lifornijos respublikonų delega-cijos vadas Kongrese.

Ką laimėsi užsimerkęs?

Dr. P. Grigaitis, sukaukęs vi-sas jėgas, kad sustabdytų vi-suomenėje kylantį judėjimą už rezolucijos pravedimą, užsimer-kia prieš faktus ir griebiasi net

(nukelta į 7 psl.)

Lietuvių kalba — didelis turtas

Brazilijos lietuvių savaitraštyje "Mūsų Lietuva", leidžiamam Sao Paulo, lietuviatė vie-nuolė sesuo Liucija rugpiučio 26 rašo:

Sao Paulo universitete, loty-nų kalbos klasėje, mokytojas pasakojo apie vieną mokinį, kuris nemokėjo lotynų kalbos ir pavaiždavimui pasakė:

"Tiek įsai mokėjo lotyniš-kai, kiek jūs čia lietuviškai su-prantate".

Aš atsiliepiu, kad kalbu lie-tuviškai. Tuo jis buvo gerokai nustebintas ir atsigrėžęs į ma-ne pasakė:

"Tu nežinai ir gal neįverti-ni, kokį turtą turi, mokėdama tą kalbą".

O kiek iš mūsų nežino, ko-kią brangenybę turi. Mūsų tau-tos vaikai mokosi svetimų kal-bų, moka pinigus ir lieja prakaitą, kad bent kiek jų pramok-tų, o savo tėvų ir protėvių brangios ir gražios kalbos ne-įvertina, ar net užmiršta.

Mokslininkai lietuvių kalbą įskiria į kitų senų kalbų gretas. Lietuvių kalba yra viena iš se-nųjų indoeuropiečių kalbų, ku-ri išliko gyva. Todėl ji yra svarbi mokslininkams, ypač eti-mologijos srityje. Tuo mes tu-rėtume didžiulius.

Sesuo M. Liucija

RADIJO VALANDELĖS

LITHUANIAN MELODIES
DETROIT — WJLB
1400 banga
Šeštadieniais 5-5:30 popiet
Vedėjas Ralph J. Valatka
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
BROADWAY 3-2224

TĖVYNĖS GARSAI

HARTFORD W P O P
1410 Klc.
Sekmadienį — 11-12 val. dieną
Vedėjas J. Petkaitis
30 Lincoln Street, Hartford, Conn.

BENDRUOMENĖS BALSAS

PHILADELPHIA W T E L
860 banga
Šeštadieniais —
Vedėjas Adolfas Gaigalas
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
HOWARD 7-4176

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS PROGRAMOS
lietuvių kalba:
kasdien 10-11 val. r.; šėst. - sek. 8:30-9:30 val. r.; Lietuviškos vaka-ruškos pirmadieniais 7-8 val. vak.
Anglų kalba: kasdien 7-7:30 v. R. Radio stotis WOPA, Oak Park, Ill. A.M. 1490 kiloc.; F.M. 102.7 megac.

JAUNIMO CENTRO Chicagoje choras, vadovaujamas muz. J. Bertulio.

PALIKI AŠARAS MASKVOJE

Amerikiečių mėnesinis kny-gų klubas "Family Reading Club", priklausas "American Literary Guild", pasirinko "Leave Your Tears in Moscow" 1962 metų sausio mėnesio kny-ga. Knyga bus išsiuntinėta vi-siems klubo nariams, kurių yra per 20,000.

Amerikos bibliotekininkų žur-nale, žinoma amerikiečių lė-teratūros kritikė Virginia Kirkus, kurios nuomonė turi sprendžia-mos įtakos Amerikos bibliote-kininkams, palankiai vertino "Leave Your Tears in Moscow" knygą, duodama keliuose saki-niuose knygos santrauką. Ji kritišką baigia tokiu sakiniu: "Knyga parašyta be perdėto savęs gailėjimosi ir pagiežos (undue recrimination). Knyga duoda vaizdą paprasto gyven-i-mo Sovietijoje, ir todėl turėtų gauti platų susidomėjimą".

Žurnalas "Publisher's Week-ly", duodamas Armonienės is-torijos santrauką, tarp kitko sako, kad knyga yra kaltina-masis aktas dėl sovietų perse-kiavimo tautinių grupių ir dėl pasikėsimo išnaikinti Lietu-vos žmones.

Didžiausiame Clevelando dienrašty "Plain Dealer", kny-gų kritikas R. I. Snadjr ilgo-kame straipsny tarp kitų kny-gos ištraukų, aprašydamas de-portacijos baisumus, cituoja Armonienės pareiškimą: "Aš manau, kad jei komunizmas nie-ko nebūtų padaręs žiauriau kaip tik tos rūšies deportacijas,

TIK VIENAS DOLERIS!

DARBININKO administracija daro visa, kad nereikėtų laikraščio kainos kelti. DARBININKO skaitytojai gauna laikraštį už 6 dol. Tai pigiausias mūsų laikraštis. Norint ir toliau ta kaina DARBININKĄ išlaikyti, reikia naujų skaitytojų. Jų galima rasti, tik reikia pasiūlyti DARBININKĄ užsakyti.

Kas prisiųs 1 dol. su nauju adresu, gaus susipažinti iki šių metų pabaigos. // Kas prisiųs 5 dol., gaus vieniem metam, // už 6 dol. —šiem ir 1962.

Kviečiame pasinaudoti metų pabaigos papiginimu ir už-prėnumeruoti DARBININKĄ sau arba artimiesiems. Paraginkite draugus bei pažįstamus arba prisidėkite auka, kad galėtume siuntinėti tiem, kurie nori skaityti, bet negali užsimokėti.

DARBININKO skaitytojų talka padės administracijai ilgiau nekelti kainos, nes darbas ir pragyvenimas vis brangėja.

Prašome pasinaudoti užsakymam šia atkarpa.

DARBININKAS

910 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

Prašau siųsti laikraštį adresu:

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Užsakė .....

Siunčiu už prenumeratą \$.....

O KO KO?

"Mūsų demokratija"

"Laisvė" (spalio 17), maskvinė, leidžiama Brooklyne, labai sunerimo, kad "generalinis prokuroras Robert Kennedy žada versti partiją (— kompartiją) registruoti. Vadinasi, gali prasidėti nauji persekiojimai, areštai, teismai, kalėjimai tiems, kurie stovi partijos priešakyje. Ar tai sveika, ar tai gera mūsų demokratijai? Ne, nesveika".

Ir mes sutinkame, kad nesveika. Nesveika girti sovietinę "demokratiją", kuri neleidžia veikti jokiai kitai partijai, išskyrus bolševikų. Nesveika girti sovietinę "pažangią" santvarką, kuri pralenkė visus laikus ir visus kraštus mainiais areštais, teismais už akių, kalėjimais, žmonių trėmimais, katorgomis, vergų stovyklomis, žudynėmis. Ne, nesveika! Bet Amerikai sveika pasisaugoti nuo maskvinių agentų, kurie norėtų ir čia įvesti tokia "demokratiją".

Dvejopas "demokratinis" matas

Maskvos nelaisvinių "Laisvė", ta pati, A. Bimbos žodžiais, piktinasi, kad Lenkijoje vyskupai davė kunigams įsakymą neregistruoti katekizuojamų vaikų. "Vadinasi, kunigams vyskupų įsakymu lauzyti įstatymus, kovoti prieš valdžią. Kaip atrodytų, jeigu Amerikos katalikų vyskupai tokius įsakymus duotų kunigams ir parapijonams?"

Atrodytų, kad ir Amerikoje yra bolševikinė santvarka, bet tai tikrai A. Bimbos svajonė. Yra kitas reikalas. Kompartijos "vyskupai" savo "parapijonams" Amerikojie jau duoda įsakymus valdžios neklausyti. Maskolinė "Laisvė" spalio 13 rašo: "Komunistų partijos vadovai pareiškė seniau ir pakartojo dabar, kad partija (— komunistinė) nesiregistruos". Vadinasi, išėina tokia bimbinė giesmelė: "Neklausyti valdžios Lenkijoje — negerai neklausyt Amerikoje — gerai! Bim-bam, bim-bam!"

Visiškai sugedęs redaktorius Naujienose, lietuvių dienraštyje, leidžiamam Chicagoje, viena drašė ir pastabi moteris, buvusi šią vasarą Lietuvoje, sugelta širdimi pasakoja nelaimės ir skausmus, kurie ištiko bolševikų pavergtą Lietuvą ir jos artimuosius. Tiesos žodžiai baisiai užgavo Lietuvos okupantų ruskių gynėją "Laisvę", kuri parašė (spalio 17): "Tik visai suniekšjęs redaktorius... tokius melagingus plepalis, tokius biaurius šmeižtus prieš Lietuvą tegali talpinti savo laikraštyje". Argi?

Atsiverčiame bolševikinės "Laisvės" Nr. 81 (spalio 13) ir skaitome: "Mes taip pat mylime savo Lietuvą. Fašistai ją praėjusio karo metu žiauriai nuniokojo. Nėra šeimos, kuri nebūtų nukentėjusi nuo fašistų". Iš tikrųjų, tik visiškai "suniekšjęs redaktorius savo laikraštį... tokius biaurius šmeižtus prieš Lietuvą tegali talpinti": užuot bolševiko, rašęs fašistą. Kiek lietuvių šeimų nukentėjo nuo bolševikų trėmimų į Sibirą, nuo striubų, enkavedistų, komunistų? "Naujienų" redaktorius ir anoji cikagietė, kuri papasakojo, kaip Lietuvoje žmonės ir dabar tebekenčia, verti pagarbos.

FLORIDA

HOLLYWOOD APARTMENTS AND HOTEL ROOMS

1724 Buchanan Street, Hollywood, Florida

Juozas ir Ona Yesauskai, savininkai

Tel. WA 3-5317

Graži ir patogi vieta arti Little Flower Church, Hollywood, Florida, U. S. #1 prie Pierce Street

NOSIES SLOGA

DR. A. GRIGAITIS

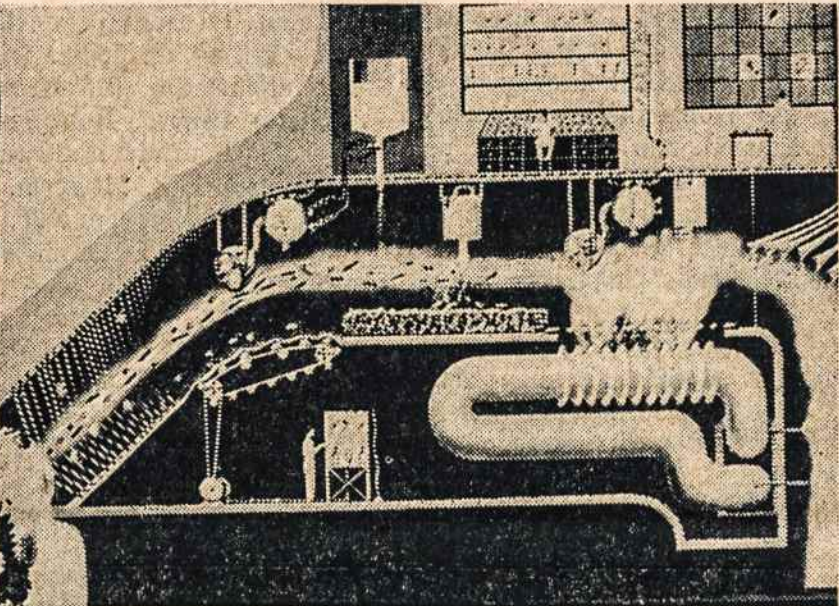
Artinas drėgnas ruduo ir žiema. Artinas ir slogų laikas. Tad pravartu apie jas pakalbėti.

Nosies sloga — tai nosies gleivinės įdegimas. Toji sloga gali būti ūminė ir chroninė. Ūminė gali būti savarankus susirgimas arba gali turėti ryšį su gripu ir kitomis ligomis. Gali ji pereiti į chroninę, užsitęsti keletą mėnesių ir net metų.

Nosis pertvara yra padalinta į dvi dalis. Kad būtų jos vidaus pavirčius didesnis, randame vadinamą kriauklelių. Patį paviršių dengia gleivinė plėvė. Apatinė plėvės dalis skiriama kvėpuoti, viršutinė — ąsytuoti. Ten yra pilna uoslės nervo šaknelių.

Toje gleivinėje plėvelėje yra kraujotaka, gleivinės liaukės ir nervai. Oras, traukiamas per nosį, pasidaro drėgnas, sušyla ir apvalo nuo dulkių. Patekus dulkėm, čiaudoma; dulkes išmetamos laukan.

Nosis turi priedus, pripildytas oro tuštumas. Viršutiniame žandikaulyje ir kaktų viršum antakių yra tuštumos, kurios plonais kanalais jungiasi su nosimi. Į nosį įeina ir ašarų kanalai. Be to, iš nosies eina Eustachijaus kanalas į ausis.

NOSIES "laboratorija" ... Orą nudulkina, sudrėkina, sureguliuoja temperatūrą.

Sveikas žmogus kvėpuoja per nosį. Kartais dėl kai kurių susirgimų žmogus yra priverstas kvėpuoti per burną. Tada oras į kvėpavimo takus patenka neapvalytas nuo pavojingų priemaišų, nesušildytas. Žmogus gauna mažiau deguonies. Kvėpavimas per burną gali būti gerklės, bronchų susirgimo priežastis.

Ūminės slogos simptomai

Ūminė nosies sloga paliečia abi nosies puses. Čiaudoma, nosyje atsiranda skausmas, peršėti gerklėje. Dažnai skauda galvą, pasireiškia bendras negalavimas. Temperatūra nedidelė,

BEVEIK chroniška...

arba visai jos nėra. Vėliau pasideda gausus nosies tekėjimas. Dėl pabrinkusių gleivinių kvėpavimas per nosį darosi sunkus. Dažnai apie nosį parausta.

Kartais nosies sloga pereina į ausies kanalą. Ausis užgula, sumažėja klausia. Po kelių dienų nosies ištakas darosi tirštas, pūlingas. Po 5-10 dienų gleivinės išbrinkimas mažėja ir grįžta į normalią padėtį. Nosies sloga baigiasi pasveikimu. Kartais slogos metu veide, kaktose aukščiau akių atsiranda skausmas. Tai ženklas, kad sloga persimeta į veido ir kaktos tuštumas.

Susirgimo priežastys

Ūminės slogos priežasčių yra gana daug. Prie jų galime priskirti staigų temperatūros pasikeitimą, skersvėjį. Nosyje visada yra ligų bacilų. Dalį sunaikina nosies gleivinės antibakterinė veikla. Dalis jų lieka gyva. Normaliai tos gyvos bakterijos ligos nesukelia. Bet kai sumažėja organizmo atsparumas, žmogus gali susirgti sloga. Yra tokių, kurie suseraga sloga, atsisotę basi ant grindų. Prie slogų veda ir nosies bei ryklės pakitimas. Vaikams nosies sloga sudaro palinkimą ryklės adenoidam išaugti. Tie adenoidai kliudo normalų kvė-

pavimą, tada vaikai kvėpuoja per burną, o kvėpavimas per burną dažnai sukelia gerklės susirgimus.

Gydymas

Jei kas turi aukštesnę temperatūrą, geriau vieną kitą dieną pabūti namie, ypač vyresnio amžiaus žmonėm. Ligos pradžioje labai gera išprakautoti. Aspirinas, karšta arbata su medumi arba su aviečių uogiene varo prakaitą. Kai nosis užgulta, gera prieš miegą daryti karštas kojų vonias. Ir dienos metu galima tai daryti 2-3 kartus. Į nosį lašinami 1-2 proc. epe-drino, adrenalino. Dažnai padeda 1 proc. mintolo lašų alyvoje. Lašinti po 5 lašus į nosies šnerves 3-4 kartus per dieną. Jei apie nosį oda yra susprogsusi, suerzinta, tokias vietas patepti boro vazelinu arba cinko tepalu.

KATALIKŲ FEDER. KONGRESAS

(atkelta iš 1 psl.)

20, penktadienį, įvyko lietuvių katalikų spaudos konferencija. Buvo atstovaujami Aidai, Ateitis, Darbininkas, Draugas, Egulutė, Kristaus Karaliaus Laivas, Laiškai Lietuviam, Lietuvių Dienos, Moterų Dirva, Sv. Pranciškaus Varpelis, Zvaigždė. Pasitarimui vadovavo Kanigų Vienybės pirm. prel. Pr. Jūras. Įžanginį pranešimą padarė Draugo moderatorius kun. V. Rimšelis. Nurodė, kad kovoje dėl Lietuvos laisvės reikia budriai saugotis komunistų infiltruojamų taramojo "kultūrinio bendradarbiavimo" ir kitų užmaskuotų idėjų, gi savo ruožtu stipriau pabrėžti sovietinį kolonializmą Lietuvoje, rusifikaciją, ekonominį išnaudojimą bei tikėjimo persekiojimą. Diskusi-

Aaa... tsi!... prašau!

Stiprios slogos metu nereikia nosies šnypšti. Tai labai pavojinga — galima bacilas iš nosies suvaryti į ausį, į veido ir kaktos tuštumas ir iššaukti jų įdegimą. Nosį geriausia valyti popierinėmis nosinėmis, kurias, kartą panaudojus, reikia išmesti. Valyti gi reikia tai: pirštu vieną šnervę užspausiti, o iš kitos, nevertojant didelės jėgos, išvaryti nosies sekretą.

Čiaudant ir kosint, reikia burną ir nosį pridengti nosine, nes galima ore paskleisti nosies gleivių infekciją. Nosies slogos užkrečiamos gana lengvai. Sergant sloga, ypač reikia vengti artimesnės bičiulystės su vaikais, kad jiems neperduotum ligos.

Kai sloga sausa, nosį tepti tepalu, pvz. boro vazelinu, ne lupti atsiradusių šašų.

Kad apsisaugotume nuo dažnų susirgimų sloga, reikia organizmą grūdinti. Čia padeda sportas, mankšta, oro ir saulės tynės, maudymasis. Reikia vengti šiltų apklotų, pratintis lengviau apsirengti. Naudoti tinkamą maistą, kuris turėtų pakankamai vitaminų. Jei yra virškinimo ir kvėpavimo takuose netvarka, pav. jei kas turi adenoidus, nosies iškrypimus, tonisų susirgimus, pirmiausia reikia juos išgydyti.

Chroninė sloga

Yra kelios chroninės nosies slogos rūšys. Vieniem nuolatos teka nosis ir laikas nuo laiko sunku per nosį kvėpuoti. Kitiem dėl ilgo nosies įdegimo nosies gleivinė surambėja, tatkai susitraukia. Tokiam irgi sunku kvėpuoti per nosį. Kartais dėl chroninės slogos išauga polipai, kurie labai apsunkina kvėpavimą. Dažniausiai polipais suseraga tie, kurie turi kaktos, veido tuštumų įdegimą.

Chroninės slogos sumažina uoslę, atsiranda galvos skausmai, sumažėja ir proto aštru-

mas, — greit pavargsta. Sausos chroninės slogos metu nosis mažai teka, atsiranda šašai nosy.

Sergant chronine sloga, dažnai sumažėja klausia, nes padidėjusios kriauklės uždaro Eustachijaus kanalą. Ypač reikia kreipti dėmesį į vaikus, jei jie turi slogą ir jei sumažėja klausia.

Chroninės nosies slogos priežastimi gali būti aštri sloga, skarlatina, tymai, pasikartojantis gripas, pasikartojantis viršutinių kvėpavimo takų susirgimai, chroninis kaktos tuštumas įdegimas, nosies pertvaros iškrypimai, polipai, petinkamas klimatas, darbas dulketose patalpose. Kartais chroninė sloga sijas į inkstų ligom, širdies sutrikimais.

Chroninės slogos gydymas gali būti chirurginis ir konservatyvus, kada gydoma lašais, prideginimais.

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

RESTAURANTS

For the Finest Dine at the Good Old NEW CAMPUS Restaurant — 106 West 32nd Street — PE 6-4121 Under New Management. Proprietors: Louis Gazza & Philip Mercali. Special consideration given to religious groups. Free Parking after 6 P.M. Diners Club Member.

DISPLAY

EXCELLENT USED MINK COATS — \$200.00 NATURAL MINK STOLLS LIKE NEW — \$110.00 PERSIAN LAMB COATS — \$150.00 All Merchandise 5-Year Guarantee

ROSALLE FURS 178 North Ave., New Rochelle, N. Y. (Opp. Arnold Constable) Open Mon. and Thurs. 9 A.M. to 9 P.M. Other days until 6 P.M.

NEW AIR — RIDE BUSES FOR ALL OF YOUR GROUP TRANSPORTATION NEEDS...

RIDE RELAXED — HIRE A BUS

Call JA 6-0800

JAMAICA BUS TOURS CORP.

114-02 New York Blvd.

Jamaica 34, N. Y.

YUcon 8-8310 atidaryta iki vidurnakčio Continental Delicatessen

George Kopping importuoti ir vietiniai skanėstai namie gamintos salotos šviežia rūkyta žuvis

1655 Second Avenue (kampas 88th Street) New York 28, N. Y.

PARK-HILL REALTY
REAL ESTATE & INSURANCE
84-17 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopa apsisaugoti; čia valstybinių mokesčių — taksų blankai užpildomi.

ALBERT F. PETERS - Petrauskas

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviams

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

S & G MEAT MARKET

buvusi

J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papildintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

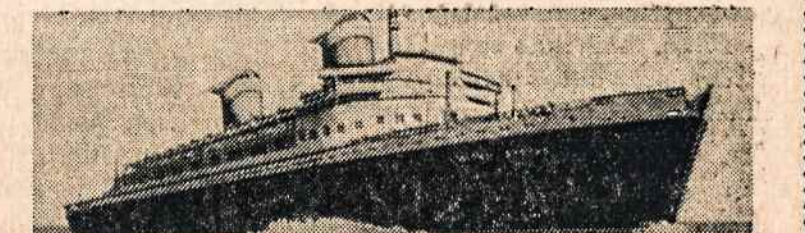
PETRO LISAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

HAVEN REALTY

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — Pinigų investacijos. • Kasdien nuo 9 iki 9 val. Sekmadieniais popiet 1-5 val.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.

Telefonas: STagg 2-5938

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitiems pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kainomis.

ALTO CENTRE GALIMA GAUTI INFORMACINIŲ LEIDINIŲ

Ivairios organizacijos ir atskiri asmenys dažnai kreipiasi į Alto sekretariata, prašydami įvairios informacinės medžiagos apie pavergtą Lietuvą ir okupantų vykdomą lietuvių tautos naikinimą. Siuomi pranešame, kad sekretoriaus raštinėje yra tos medžiagos atsarginiai kiekiai ir galima gauti nemokamai šiuos leidinius: 1. Baltijos kraštų užgrobimui tirti JAV Kongreso komiteto (Ch. Kersteno) investigacijos knygų ir pranešimų. Be Baltijos kraštų yra ir kitų valstybių investigacijos medžiaga apie bolševikinę veiklą — Vengrijos, Lenkijos, Albanijos, Rumunijos, pietų Amerikos ir kt.

Kainos: viena nuotrauka 8 x 10 in. dydžio -1., kita 5 x 7 in. — 0.50.

5. Ispanų kalba: **El Imperio del Genocido.** C. Verax. Leidinys 133 pusl., iliustruotas. Rašoma apie bolševikų Lietuvoje vykdomą genocidą. Tinka supažindinti ispaniškai kalbančiuosius. Kaina 1 dol. Rašyti: American Council, Inc., 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Altas bus dėkingas už aukas spausdinimo ir persiuntimo išlaidoms apmokėti.

Dr. P. Grigaitis
Alto sekretorius

Anapus uždangos

Kovoje dėl 5 metų plano

„Draugai, ligi įvykdysite penkerių metų planą, mes turime stipriau suveržti diržus“, ragino kalbėtojas. Iš minios paklausė: „O kur diržų galima gauti?“.

Nesena praeitis

Vakarų Berlyno gyventojas atsilankė pas gimines rytų Berlyne. Vakare elektros srovė nutrukinėjo. Vakarietis teirujas: „Ar čia taip dažnai nutinka? Mes tai turim elektros, kiek tik reikia“. Rytietis atsakė: „Tai jūs toli atsilikę, pas mus taip, kaip pas jus, buvo jau prieš dešimtį metų“.

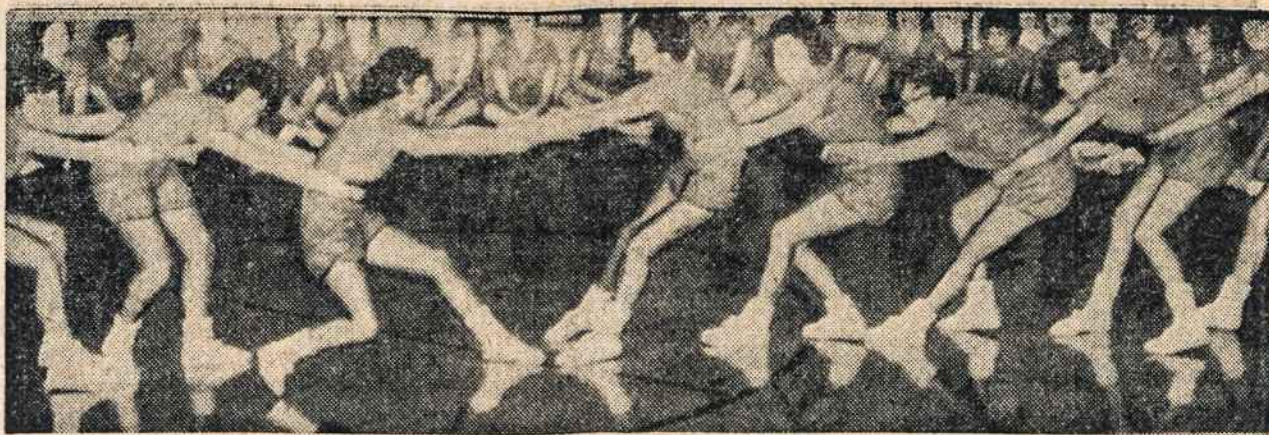
Kas lengviau

Butų skyriaus pareigūnas pagaliau išrašė naujai atkeltam tarnautojui butą. Tarnautojas, apžiūrėjęs, rado, kad virtuvė bendra su kitu butu. Atėjęs skundėsi pareigūnui. Tas išklaušęs draugiškai patarė: „Sakot, butas nepatinka jūsų žmonai. Veskit kitą žmoną. Tai bus lengviau negu gauti kitą butą“.

Gamyba eina

Fabriko direktorius lankytojui išdėdžiai aiškino: „Pirmais metais gaminom 5,000, antrais metais 50,000, trečiais milijoną“.

Lankytojas paklausė: „Ko milijoną?“ Direktorius paaiškino: „Sitų kortelių, kad prekės išparduotos“.

GINMASTIKOS pamoka Marijos aukštesnėje mokykloje Chicagoje. (Nuotraukos iš „The Maria Herald“ šių metų 1 nr.)

Kelios pastabos dr. P. Grigaičiui

(atkelta iš 4 psl.)

točių tvirtinimų: sen. Kuchelis savo rezoliuciją yra atsiėmęs (N. 7.6), kad jis (dr. P. G.) reikiąs „visų lietuviškų veiksmų“ nuomonę (N. 6.29), kad akcija už rezoliucijos pravedimą esanti ne plačiosios visuomenės, bet „grupės žmonių“.

Kodėl dr. P. Grigaitis su tais faktais nesiskaito? Argi užsi-merkimas prieš faktus gali kokiu nors būdu pakeisti realybę?

Liūdnas prisipažinimas „Naujienu“ (9.1) straipsnyje ir specialiam atspaudė pabrėž-

ta: „Mūsų veiksniai turi pasiruoti: surinkti medžiagą Lietuvos bylai ginti; supažindinti su taja medžiaga atitinkamas vyriausybės įstaigas ir užsienio vyriausybės ir t.t.“.

Ar mūsų politiniai veiksniai per 20 metų nuo Lietuvos okupacijos pradžios nėra dar ne tik surinkę medžiagą Lietuvos laisvės bylai ginti, bet nėra ne pasirušę tai padaryti? Galima visiškai pritarti dr. P. Grigaičio tvirtinimui, jog „šioms pasirušimams Kuchelio - Lipscombo rezoliucija negali padėti nė per nago juodymą“, nes ne tam ji yra skirta. Bet tada kyla klausimas, ką per 20 metų p. Alto sekretoriaus poste veikė dr. P. Grigaitis, kuris šiandien taip drąsiai šios institucijos vardu kalba.

Begerbiant laisvo žmogaus teise turėti savo nuomonę kiekienu klausimu, šios teisės nie-

kas negali paneigti ir dr. P. Grigaičiui. Juk yra ir daugiau manančių, jog rezoliucijos gal ir nepasiseks praveisti, gal yra abejojančių, ar verta dėl jos ir kovoti. JAV prezidentui nevisada pasiseka savo idėjas Kongrese praveisti. Gal pats dr. P. Grigaitis gerai prisimena, kiek daug pinigų ir energijos buvo išlieta, kovojant už genocido konvencijos ratifikavimą. Ir tada daug kas abejojo, ar verta. Dr. P. Grigaitis tąsyk kitaip manė, ir apsiriko.

Šios pastabos daromos ne dėl dr. P. Grigaičio nusistatymo K-L rezoliucijos klausimu, bet dėl jo kovos metodų prieš tą rezoliuciją. Daug kas visuomenei paaiškėtų, jei dr. P. Grigaitis drįstų viešai paaiškinti, kodėl jis nustojo rezoliuciją remti ne po 6 mėn. po jos įnešimo, ne po 6 savaitių, bet po šešių dienų, ir kada ir kieno buvo pakeistas ALTO Centro vasario 10 nutarimas?

MARIJOS aukštesnės mokyklos Chicagoje direktorė sesuo M. Bernadeta sveikina mokinės Jūra Stanulytė ir Marcia Uebbing, kurios gerai išlaikė pirmuosius egzaminus National Merit stipendijai gauti. Galutiniai egzaminai bus gruodžio mėn.

AR ŽINAI, KAD

— Amerikoje pernai nuo gaisrų žuvo 11,350 žmonių. Nuostolių gaisrai pridarė už 1,5 bilijono. Sunaikino 563,000 namų.

Anglijos karalienė nevēluoja Anglijos karalienė Elzbieta II stengiasi būti labai punktuoli. Tai visi žino. Ligi šiol į paradus tėra pavėlavusi du kartus kelias minutes. Bet žmonės to nežinojo. Bokšte laikrodžius mušė tą valandą, kai karalienė turėjo atvykti. Yra valdininkas, kuris pasirūpina, kad laikrodžius karalienės palauktų.

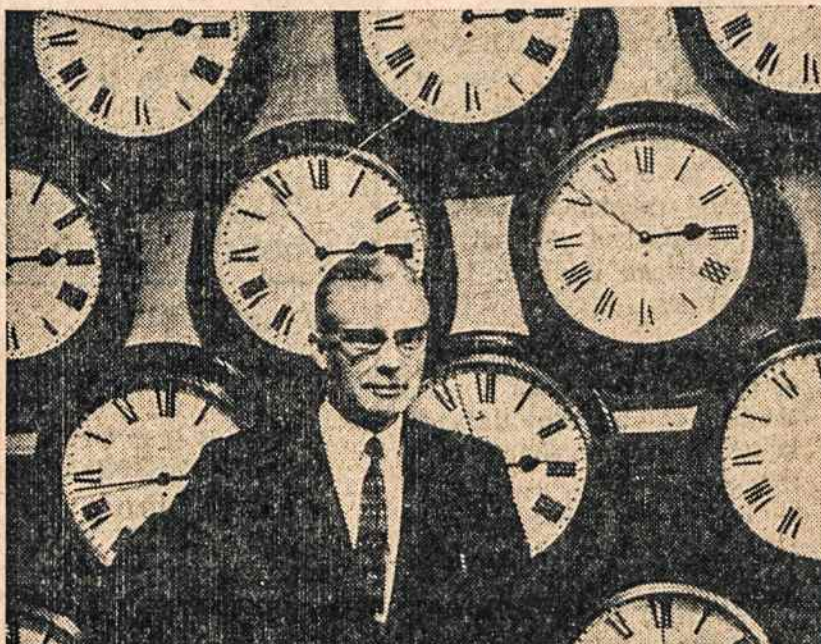
Laimingas ir nelaimingas

Du draugai susitiko rytojaus dieną po pragertos nakties. Vienas: Mane policija suėmė, ir turėjau praleisti visą naktį da-boklėje.

Antras: Kokis tu buvai laimingas. Manė tai išdavė mano žmonai ir uošvei.

Pažįstami

Teta su giminaitė gatvėje susitiko kleboną, kuris jas mandagiai pasveikino. Kai persiskyrė, giminaitė klausia: „Kas tas kunigas?“ Teta nustebinta: „Tai dabar — ir nepažįstami. Jis gi tave krikštijo“.

STANLEY HAMPHREY yra Britanijos viešųjų darbų valdininkas, kurio pareiga žiūrėti, kad tiksliai eitų laikrodžiai Anglijos karalienės ir ministro pirmininko rūmuose. Čia jis stovi prie kontrolinių laikrodžių.

CRANE

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 1/4%

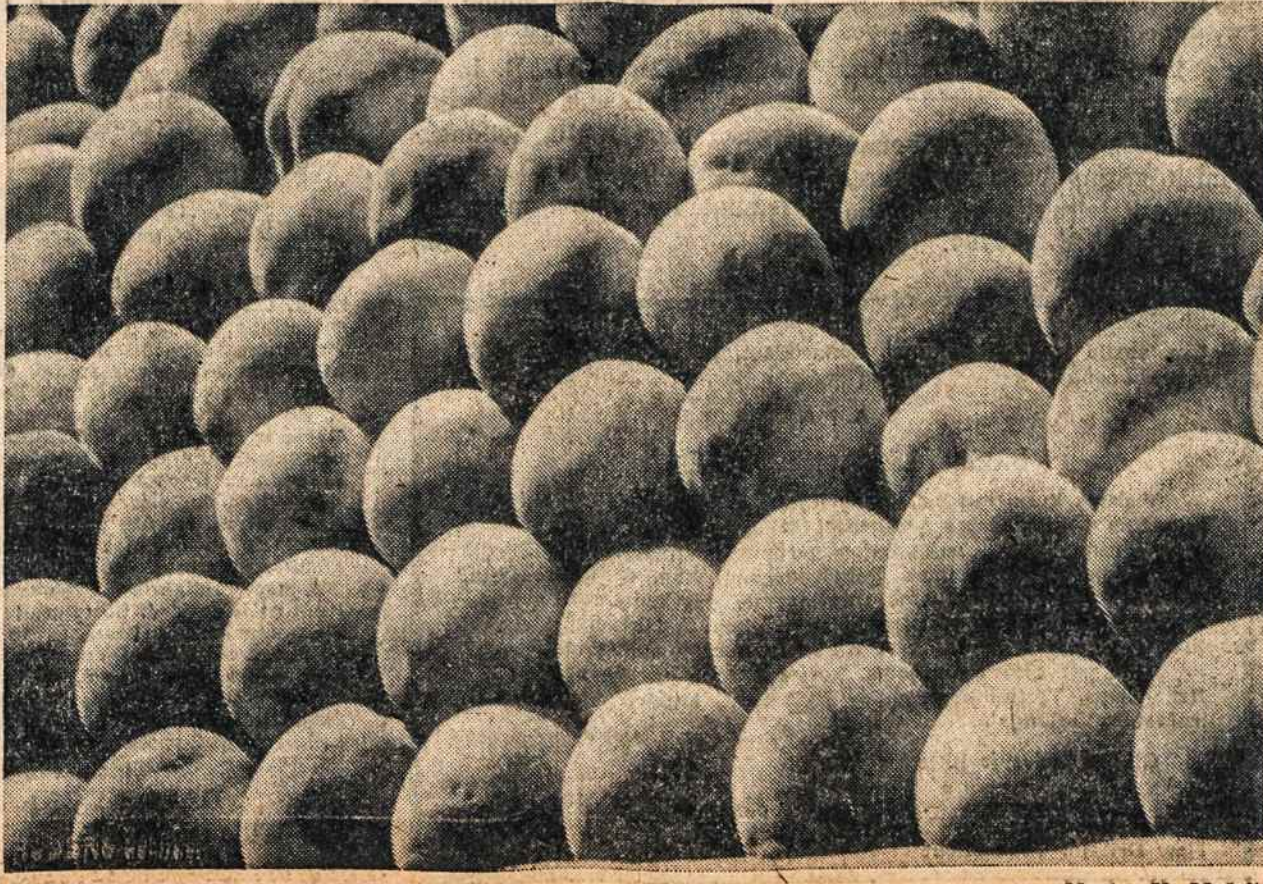
NEŠA INVESTAVIMO ŠASKAITOS

Mokami nuo vasario 1 d., 1960

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.

VALANDOS: PIRMAD. ir KETVIRTAD. .... 9 v. r. iki 8 p.p.
ANTRAD. ir PENKTAD. .... 9 v. r. iki 5 p.p.
SEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d.; Trečiad. uždaryta.

RUDENS derlius.

Nuotr. V. Mažeika

ŽODYNAS

A. Lallo ŽODYNAS už pusę kainos (vietoje \$14.00 — tik \$7.25 su persiuntimu) lietuvių - anglų ir anglų - lietuvių k. Daugiau kaip 1250 psl., gražiai įrištas. Yra tik ribotas skaičius. Naudinga dovana visiems ir visada. A. Lallo žodynas yra didis kalbos žodžių lobis. Tai knyga, kurioje sudėti paraidžiai, sutvarkyti žodžiai su paaiškinimais. A. Lallo žodynas yra didžiausias ir geriausias lietuvių - anglų ir anglų - lietuvių kalbų žodynas. Jis tinka knygynui ir kiekvienai šeimai. Žodynas yra reikalingas visiems. — Išigykite tuojau!

Gaunama:

DARBININKO Administracija
910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIŠ

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- Fedders (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Zemiau sezono kainos
- 40% nuolaitos vokiškiems Blaupunkt radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpiginimai aukščiausiai įvertintoms Admiral ir Motorola 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkinčiu

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisyimas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

REPUBLIC

Liquor Store, Inc.,

322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

Tel.: EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS,
Manager

Didelis pasirinkimas
įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. Virginia 6-1800

ROMAN FUNERAL CHAPEL

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES J. RAMANAUSKAS

1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.

POplar 5-4110

CARROL FUNERAL HOME, Inc.

PETRAS KARALIUS, savininkas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS

74 Providence Street
WORCESTER, MASS

PL 4-6757 PL 4-1165

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis
— naujose patalpose —
skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą

Edward A. Zigas FUNERAL HOME

540 East Street, New Britain, Conn.

Tel.: BA 9-2242 — 9-9386

Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn

J. F. EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS CHICAGOJE

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

4605-07 South Hermitage Avenue — Tel. YA 7-1741-2

4330-34 South California Ave. — Tel. LA 3-0440 - 9852

Ambulance patarnavimas dieną ir naktį

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Prel. J. Balkūnas kalbės Lietuvos kariuomenės šventės minėjime, kurį rengia New Yorko Ramovės skyrius lapkričio 25, šeštadienį, Apreiškimo par. salėje, Brooklyne.

Sutvirtinimo sakramentas Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus teikiamas lapkričio 11, 4 val. popiet. Visi parapijos vaikai, norintieji gauti sutvirtinimo sakramentą, prašomi užsiregistruoti pas seselės mokytole arba klebonijoje.

Ramovėnų suvažiavimas. Rytinio pakraščio Ramovės aštuonių skyrių suvažiavimas bus spalio 28 Atletų klubo patalpose, Brooklyne. Posėdžių pradžia 1 val. popiet, vaišės ir pobūvis — 8 val. vak.

Brooklyno pašto viršininkas praneša, kad kalėdinių dovanų siuntiniai bei kalėdinių sveikinimų atvirukai JAV kareiviams, tarnaujantiems užjūriuose, būtų išsiųsti tarp lapkričio 1 ir 20. Oro pašto siuntos — tarp gruodžio 1 ir 10. Čia turima galvoje ir siuntos visiems JAV tarnautojams, kurie pašta gauna per APO, New York, N. Y., San Francisco, Calif., Seattle, Wash., o taip pat siuntos per Fleet Post Office.

Lietuvių Piliiečių Klubo banketas bus spalio 28, šeštadienį, 8 v. v. Meninė programą išpildys vyrų oktetas.

Tarptautinė moterų paroda, kaip ir kiekvienais metais, bus lapkričio 6-12. Joje dalyvauja ir Lietuvių Moterų Atstovybės New Yorko klubas. Lietuviška programa bus lapkričio 12 nuo 2 iki 3 v. popiet. Įžangos žodį tars Liet. Moterų Atstovybės pirmininkė Ligija Bieliukienė. Programoje dalyvaus Brooklyn operetės choras ir J. Matulaitienės tautinių šokių grupė.

Vincė Jonuškaitė - Leskaitienė, praleidusi vasarą Santa Barbara, Californijoje, pas seserį, šį mėnesį sugrįžo į New Yorką.

Stasys Jakštas, dirbęs centre New Yorko pašte, už rūpestingą savo darbą gavo specialų diplomą, 50 dol. čekį ir tai progai pritaikintą auksinį ženkluką.

Nijolė Zobarskaitė Columbijos universitete ruošiasi daktaro laipsniui iš 18-to amžiaus anglų literatūros.

Dr. Juozas Kazickas, tarptautinės Nėries b-vės dalininkas, grįžo iš Europos, kur prekybos reikalais praleido kelias savaites.

Kristaus Valdovo šventės minėjimas rengiamas spalio 29, sekmadienį, 3-45 v. Apreiškimo par. salėje. Paskaitą skaitys kun. St. Raila, bus giesmės ir deklamacijos. Minėjimas baigiamas Svč. Sakramento palaiminimu bažnyčioje.

Už. a. a. Joną Veršelį mišios bus spalio 28, šeštadienį, 8:30 val. Apreiškimo par. bažnyčioje.

Juozas Sabaliauskas, 83 m., mirė spalio 23. Pašarvotas Sa; linskų laidotuvių koplyčioje, Woodhavene, N.Y. Laidojamas iš Apreiškimo bažnyčios kvartalo dienotvarkės 9:30 val. Paliko liūdinti žmona Kotryna ir sūnus inž. Antanas Sabalis su šeima.

Dr. V. Ingelevičius su dukra Mara Vygantienė penkiom savaitėm buvo išvykę atostogų į Europą. Aplankė Vokietiją, Italiją, Šveicariją ir kitus kraštus, grįžo spalio 7.

Aidų žurnalo naujas numeris šią savaitę baigiamas spausdinti ir išsiuntinėjamas skaitytojams.

SUKAKTUVINĖ VAKARIENĖ
Moterų S-gos 29 kuopos metinė vakarienė įvyko spalio 1. Kartu buvo prisiminta ir kuopos 45 metų gyvavimo sukaktis.

Kuopos pirm. J. Terebeizienė pakvietė dvasios vadą kun. A. Račkauską sukalbėti maldą, taip pat sukalbėti maldą už mirusias kuopos nares.

Kalbas pasakė ir sveikino sukakties proga Moterų Sąjungos vardu M. Galdikienė, Balfo vardu kun. L. Jankus, dvasios vadas kun. A. Račkauskas, Tėv. Petras Baniūnas, O.F.M., O. Dobrovolskienė, ilgametei kuopos pirmininkei, įteikta dovana, už kurią ji padėkojo.

Meninėje programoje E. Stašaitė pagiedojo "Marija", Marytė ir Petras Sandanavičiai ir M. Kežytė padėkavo. Vaikams įteiktos dovanėlės.

Pirmininkė J. Terebeizienė dėkoja kunigams už atsilankymą ir sveikinimus, šeiminiškėms: Rainienei, Sandanavičienei, Katilenei ir Kezieniei ir visiems svečiams už atsilankymą.

Po valgių ir kalbų buvo muzika, ir visi linksmi praleido vakarą. **J. Terebeizienė**

72 kambarių namuose reikalingas prižiūrėtojas (superintendent), kuriam mėnesiui mokama 300 dol. ir duodamas 4 kambarių butas pirmame aukšte. Pečiai yra alyva kūrenami. Namuose nėra eleveiterio (walk up). Vieta yra 1470 St. John's Pl., Brooklyn, N. Y., skambinti PR 8-6976.

BOSTONO jaunučiai šokėjai, kurie su savo šokiais, vadovaujami Onos Ivaškienės, pasirodė Balfo rengtoje vakarienėje. Čia juos matome šokančius Kennebunkporte, Me. Nuotr. B. Kerbelienės.

BALFO POBŪVIS BOSTONE

Balfo pobūvyje spalio 8, sekmadienį, Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje buvo susirinkę apie 200 žmonių. Bankete pagrindinis kalbėtojas kun. dr. Voldemaras Cukuras savo gražioje kalboje negriūdenuo susirinkusių, nes esą negalima barti tų, kurie jau yra atvykę, o tik peržvelgė ir pagyrė Balfo dirbamą darbą. Prof. J. Eretas padėjo savo ir dukrelės Aldonos vardu. Balfo parmeta, ji šiandien jau vaidina garsiuose Vokietijos teatruose. Profesorius ragino lietuvius darytis "milijonieriais", bet kad milijonai tarnautų dideliems lietuviškiems darbams. Balfo reikalų vedėjas kun. Lionginas Jankus dėkojo visiems, kurie neužmiršta vargstančių. Pobūvio vedėjas poetas Stasys Santvaras, gražiai vedęs vakaro programą, ragino tuos, kurie tada negalėjo ar nespėjo Balfo paremti, atlikti tai dabar. Pobūvio metų įteikė aukų: prel. Pr. Virmauskis, kuris vajuos metų paukojo 50 dol., šį kar-

ta pridėjo 25 dol., kun. dr. V. Cukuras — 25, J. Adomonis 20, J. Starinskas 15, studentai — 15. Po 10 dol.: Lietuvių darbininkų 21 kuopa, prof. J. Eretas, Bostono moterų klubas, K. Merkys, P. Lembertas, V. Jankus, C. Mickūnas, A. ir A. Januška, J. ir E. Liutkoniai, A. ir G. Stapulioniai, A. Kriščiūnas, Č. ir T. Aleksoniai. Po 5 dol.: kun. M. Vembrė, J. Adamkevičius, Ip. Jokštas, Kazlauskai, A. G. Danasas, Birutė X, St. Griganavičius, A. Keršulis, M. Venys, A. Bartašius, M. Subatkevičius, Br. Bajerčius — 4 dol.; po 3 dol.: J. Strazdas, K. Barūnas, L. Švelnys, Baltrašius, X, J. Baškys; po 2 dol.: J. Vembrė, A. Šlikas, J. Valickas ir Griežė - Jurgelevičius.

Pobūvio metu Rita Ausiejūtė padėkavo du eilėraščius. Onos Ivaškienės jaunieji šokėjai pašoko porą šokių ir Birutė Adomavičiūtė padėkavo eilėraščių. (Ž.)

LOUIS J. LEFKOWITZ kandidatūrą į New Yorko miesto majorus remia ir buvęs prezidentas D. Eisenhower. Da.A.

NAUJAS KARIO NUMERIS

Jau išėjo iš spaudos ir prenumeratoriams išsiuntinėtas naujas spalio mėn. "Kario" Nr. 8 (1375).

Šio numerio turinyje įdėti rašiniai: P. Dirko — Lietuvos karo muzėjui 40 metų. J. Vėgeliū — Daina apie Vilnių (eil.). Ab. — Lietuvos karo mokyklos 18-tos laidos suvažiavimas. B. Vrublevičiaus — Paskutinis žygis išvykstant iš Indokinijos.

Flatbush sekcijoje išnuomojamas gražus butas. Suinteresuoti gali teirautis vakarais po 7 val. tel. SL 6-0794.

P. Bliumo — Tiltgalių kapinės ir koplyčia. Z. Raulinaičio — Aisčiai karinės istorijos šviesoje. J. A. Skirkos — Dievogalos miškų gėlė. Vl. Mingėlos — dail. J. Juodžio pusės šimto metų amžiaus sukaktis. Skyrelis "Šaulė tremtyje". Ed. Sulaičio — Sporto supratimas ir lietuviai. Karinės žinios. K. M. J. Šarūno: Trečioji jėga kosme — Europa. L. B. — Kazokų korpas ir k. Redakcijos adresas: Karys, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. Prenumeratos kaina metams 6 dol. (S.B.)

š.m. spalio 15 New Britaine, Connecticut, po trumpos ligos mirė mano žmona

BRONISLAVA MICIŪNIENĖ.

Visiems kurie meldėsi, lankė ligoje, aukėjo mišias ir palydėjo į amžino poilsio vietą, nuoširdžiai dėkoju. Ypatingai lieku sujudintas gerumu ir paslaugomis Jurgio Matulevičiaus ir jo šeimos. Dėkui klebonui kun. B. Gaurnskiui, parapijos vikarams, tėvams marijonams, pasijonistams, motinai Augustai ir Putnamo seselėms, klebonui kun. J. Matučiai, klebonui kun. J. Vilčiauskui ir kun. P. Karlonui už dalyvavimą laidotuvese. Taip pat ačiū draugijoms, kurios sudarė garbės palydą: Šv. Rožančiaus, Trečtininkų, Stanley Ryz Post, Maldos Apaštalavimo ir Moterų Sąjungai.

Giliam liūdesyje likęs

ANTANAS MICIŪNAS

16 Henry Street
New Britain, Connecticut

Atmintina mokiniams pamoka. Bostono lituanistinėje mokykloje rugsėjo 7, šeštadienį, buvo pasikviestas Nepriklausomos Lietuvos vienas iš statytojų, laikinai čia iš Šveicarijos atvažiuojęs prof. dr. J. Eretas. Mokiniai tos jo paskaitos - pamokos nebeužmirš. Žmogaus tiek populiariai ir pedagogiškai mokėta susikalbėti su savo jaunais klausytojais mokiniais, kad pasidarė gyviausias tarpusavy pokalbinis bendradarbiavimas, ypač lietuvių kalbos kaip lietuviams išlaikymo ir Lietuvos geru pažinimo atžvilgiais. Tiek būta į pašnekesį įsitraukta, kad mokiniai profesoriaus nebenerėjo bėpaileisti. — Būtų labai naudinga tos paskaitos — pamokos spausdintos ir kitur kitiems Amerikoje mokiniams lietuviams pasiskaityti, jei kas vaikų ir moksleivių laikraščiuose tą gyvą dialogą surašęs išspausdintų. Tai būtų dar vienas tolimesnės konkretus žingsnis gyvu ir nepamokslinui pavyzdžiui didelį mūsų jaunimo reikalą atvaizduoti — lietuvių kalbos nesigėdinimo ir išlaikymo, ir Lietuvos būtino pažinimo.

Šv. Petro par. choras lapkričio 11 d. 7 val. vak. Liet. piliiečių klubo salėje rengia šokius. Bus ir meninė programa, kurią išpildys choras.

Kun. Kazys Vengras, marijonas, šiais metais švenčia 25 m. savo kunigystės jubilėjų. Lapkričio 12, 10 val. šv. Petro par. bažnyčioje aukos mišias. Pamokslą sakys prel. Pr. Strakauskas, kuris pamokslą sakė ir jubilato primicijose. Po pamaldų 1 val. parapijos salėje bus jubilato pagerbimo banketas.

Dvi mokytojos lietuvių. Violeta Zaguskaitė, gimusi Lietuvoje ir su tėvais kaip DP atvykusi į Ameriką. So. Bostone, šiemet baigė Bostono mokytojų kolegiją ir tuoj buvo paskirta Montelloje, Brocktono dalyje, pradžios mokyklos mokytoja. Ji yra baigusi ir pianino kursą, mėgstama muzika, ir tai jai labai padeda mokykliniame darbe. Tą pačią mokyklą kartu su ja baigė dar viena lietuvi, Loreną Vitkins, jau Amerikoje gimusi, ir yra taip pat paskirta toje pačioje mokykloje mokytojauti. Abi baigė bakalauto laipsnių.

Edvardas Budginas, Bostono universiteto futbolo (soccer) kapitonas yra pirmasis žaidėjas tarp Naujosios Anglijos kolegijų žaidėjų. Boston Globe laikraštis, rašydamas apie Budginą, mini, kad jis gali būti All American žaidėjas. Linkime sėkmės.

Pakrikštyti šv. Petro par. bažnyčioje: rugsėjo 16 Edward Maginre ir Virginijos Račkauskaitės - Maginre sūnus Tomo ir Povilo vardais, rugsėjo 17 - Robert Gendreau ir Phyllis Rudis - Gendreau sūnus Mykolo ir Juozapo vardais, spalio 8 - Prano Seluk ir Margaret Parker - Seluk duktė Marijos ir Elenos vardais. Visi iš Bostono.

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELĖS (Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo \$4.50)	\$3.50
Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Christmas Carols, sol. L. Juodis (angl.), mažo formato Pl.	1.00
Paverintos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštės	8.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Montor Co. 16 dainų ir šokių	4.50
Lietuviškos dainos, Bostono liet. mišraus choro 17 dainų	4.50
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	5.00
Rozės ir tylos vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	6.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, įgroti 12 liet. patriot. maršų	7.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Alice Stephens liet. kompozitorius 3 kūriniai (stereo \$6.00)	5.00
A. Stephens, iš rūtų šalies, 10 dainų ir 7 kalėdinių giesmės	5.00
Čiurlionio ansam. Mes padainuosim, 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Milžino paunksmė, B. Sruogos, Montrealio liet. dramos teatro vaidinimas, 3 plokštelių albumas	15.00
Kam gi liūdėti, V. Stankus, tango ir valsas	1.00
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
20 operų arijų, A. Dičiūtė-Trečiukienė (3 plokštės)	12.00
Lietuvių šokių rinkinys, A. Šabaniaskas	5.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	5.00
Zirginėliai, Montrealio liet. dramos vaikams pasaka	5.00
Lithuanian, 2-speed record course	3.00

Plokštelių albumai gaunami:

DARBININKŲ ADMINISTRACIJOJE

910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.

RADIJO PROGRAMOS NEW YORKE ir BOSTONE

LIETUVOS ATSIMINIMŲ
RADIJO VALANDA
Direktorius
JOKUBAS J. STUKAS
WEVD - 1330 kil. 97.9 mg. FM
New York, N. Y.
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. popiet
Raštinė: 1264 White Street
Hillside, New Jersey
Tel. WAverly 6-3325

BOSTONO LIETUVIŲ
RADIJO VALANDA
Vedėjas
JONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

LAISVĖS VARPAS
Vedėjas
P. VIŠČINIS
Sekmadieniais 8-9 val. ryte
AM bangomis 1190 kilociklių
FM bang. 105.7 megaciklių
157
WKOX, Framingham, Mass.

SENIAUSIA N. ANGLIJOJE
RADIJO PROGRAMA
Vedėjas
STEP. MINKUS
Boston, Mass.
WLYN - 1360 kilocycles
Sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

Prieinamausiomis kainomis su
labai gerom išsimokėjimo sąlygom
ir pristatymu į vietą iš
ONOS IVAŠKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVĖS
galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikams lovutės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN
FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961

Krautuvėje galima gauti DARBININKŲ, pratesti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS - Directorius
ALB. BALTRONAS - BALTON
- Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį

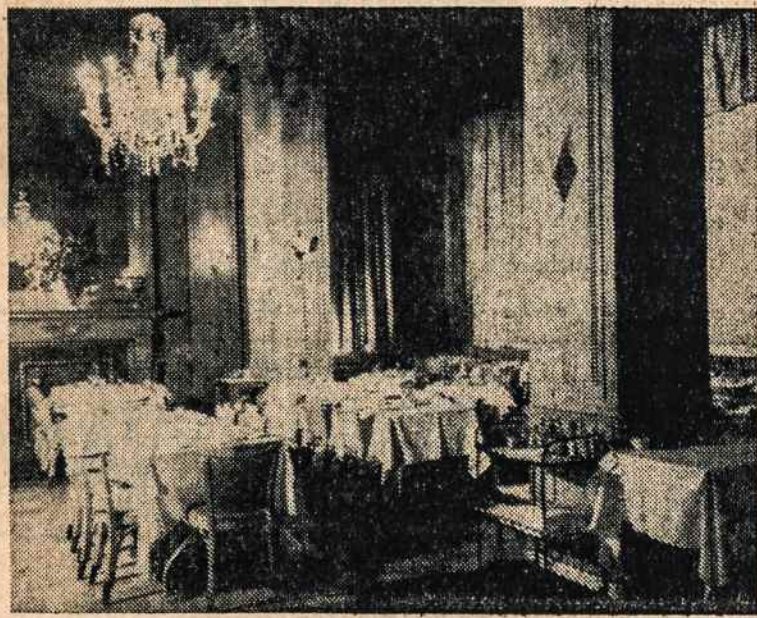
Nauja moderniška koplyčia šermėnims dykl. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikalke šaukite: Tel. TR 6-6434

FESTIVAL RESTORANAS IR BARAS

VACYS STEPONIS, savininkas

40 East 26th Street, New York City, N. Y.
Tel. MU 3-2928

GERI PIETOS IR VAKARIENĖ — JAUKUS BARAS

Salės vestuvėm, susirinkimams ir kitiems pobūviams
Salėje gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŲ SUSIRINKIMAMS SALE NEMOKAMAI
Mielai kiekvienas bus sutiktas